

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE**

SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO I SOCIJALNU MEDICINU

Davorka Gazdek

**Stanje i trendovi
zlouporabe sredstava ovisnosti
među srednjoškolcima
Koprivničko-križevačke županije**

**- komparativna studija
2002., 2007., 2012., 2017.**

Koprivnica, 2018.

Stanje i trendovi zlorabe sredstava ovisnosti
među srednjoškolicima Koprivničko-križevačke županije
- komparativna studija 2002., 2007., 2012., 2017.

NAKLADNIK:

Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije
Trg Tomislava dr. Bardeka 10/10, Koprivnica
www.zzjz-kkz.hr

ZA NAKLADNIKA:

dr. sc. Draženka Vadla, dr. med.

AUTOR:

prim. dr. sc. Davorka Gazdek, dr. med.

RECENZENTI:

mr. Milan Čapalija, prof. psih.
Dragica Katalinić, dr. med.

SURADNICI:

Nadica Puškaš, mag. act. soc.
Aleksandar Vrhovec, bacc. inf.

GRAFIČKA PRIPREMA I TISAK:

Tiskara Rihtarić, Koprivnica

Tiskano: siječanj 2018.

NAKLADA:

100 primjeraka

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu

Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000983414.

ISBN 978-953-95987-5-2

Publikacija financirana od strane Ministarstva zdravstva u okviru projekta *Zajedno protiv ovisnosti*

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Služba za javno zdravstvo i socijalnu medicinu

**Stanje i trendovi
zlouporabe sredstava ovisnosti
među srednjoškolcima
Koprivničko-križevačke županije**

- komparativna studija: 2002., 2007., 2012., 2017.

prim. dr. sc. Davorka Gazdek, dr. med.

Koprivnica, 2018.

ZAHVALE

Ovo je četvrto istraživanje o zlouporabi sredstava ovisnosti među učenicima srednjih škola Koprivničko-križevačke županije.

Ono je provedeno tijekom veljače/ožujka 2017.

U njihovoj realizaciji sudjelovale su osobe koje ovom prilikom neizostavno treba spomenuti.

Mr. Milanu Čapaliji, profesoru psihologije, inicijatoru i nositelju svih aktivnosti vezanih uz istraživanja provedenih 2002. i 2007. zahvaljujemo što se prihvatio recenziranja ove publikacije.

Isto tako se zahvaljujemo na recenzijama kolegici Dragici Katalinić, doktorici medicine, koja je kao voditeljica Registra osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo prepoznala značaj ovog istraživanja.

Zahvaljujemo Povjerenstvu za suzbijanje zlouporabe droga Koprivničko-križevačke županije što su podržali aktivnosti te ostalim predstavnicima državne i lokalne uprave Koprivničko-križevačke županije na svekolikoj pomoći.

Ministarstvu zdravstva se zahvaljujemo što je financijski poduprlo izdavanje publikacije.

Ovom prilikom zahvaljujemo se svim ravnateljima, stručnim suradnicima – pedagogima, psiholozima te profesorima u srednjim školama na njihovoj svesrdnoj pomoći i angažmanu.

Zahvaljujemo se svim učenicima na njihovim iskrenim odgovorima.

SADRŽAJ

Predgovor.....	IX
<i>dr. sc. Draženka Vadla, dr. med.</i>	
Izvodi iz recenzija	XI
<i>mr. Milan Čapalija, prof. psih., Dragica Katalinić, dr. med.</i>	
Sažetak.....	1
Uvod.....	3
Ciljevi istraživanja	5
Ispitanici i metode rada	6
Rezultati	9
Odaziv	9
Pušenje duhana	10
Pijenje alkoholnih pića	13
Zlouporaba droga	20
Znanje i odnos srednjoškolaca prema opojnim drogama.....	22
Igranje igara na sreću.....	26
Zaključci	28
Dodatak: Detaljan tabelarni prikaz istraživanja	29
Odaziv	29
Rezultati istraživanja po anketnim pitanjima i godinama istraživanja	31
O autorici	51

PREDGOVOR

Pušenje duhana i konzumacija alkoholnih pića još uvijek je široko prihvaćena navika u populaciji odraslih u Koprivničko-križevačkoj županiji. Ponašanje odraslih u svakom pogledu predstavlja primjer za razvoj i usvajanje životnih stavova te ponašanje mladih generacija. Kako smo mi - pojedinci svojim primjerom, društvo u cjelini i neposredna zajednica, djelovali na razvoj svijesti o štetnosti pušenja, alkohola i droge te na oblikovanje ponašanja mladih prema sredstvima ovisnosti i igranju igara na sreću, istražili su djelatnici Zavoda za javno za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije provođenjem četiri periodična istraživanja u proteklih petnaest godina.

U publikaciji *Stanje i trendovi zlouporabe sredstava ovisnosti među srednjoškolcima Koprivničko-križevačke županije - komparativna studija: 2002., 2007., 2012., 2017.*, prim. dr. sc. Davorka Gazdek, doktorica medicine, specijalistica javnog zdravstva, analizirala je podatke o raširenost pušenja, pijenja alkoholnih pića, uzimanja opojnih droga i igranja igara na sreću među učenicima prvih i završnih razreda svih srednjih škola u Koprivničko-križevačkoj županiji te utvrdila postojanje razlika obzirom na dob i spol učenika. S podacima iz 2017. godine, prema kojima 19,6% naših srednjoškolaca svakodnevno puši, 3,9% gotovo svakodnevno pije alkoholna pića, 1,1% redovito konzumira drogu, a 4% gotovo svaki dan igra igre na sreću, još uvijek ne možemo kao društvo biti zadovoljni mada se bilježi polagani pad u usporedbi s podacima prethodnog istraživanja. Stoga nam predstoji da dobro iskoristimo ove podatke, još jednom razmislimo kakav primjer dajemo mladima i što kao zajednica možemo i moramo učiniti kako bi njihova, ali i naša budućnost bila bolja, zdravija i sretnija.

Nadam se da će i ova publikacija biti mali doprinos i još jedan poticaj za još bolju suradnju svih zainteresiranih skupina u osmišljavanju i provođenju javnozdravstvenih i društvenih mjera usmjerenih ka smanjenju zlouporabe sredstava ovisnosti u mladim osoba i formiranju ispravnih stavova vezanih za igranje igara na sreću.

Zahvaljujem autorici i svim sudionicima koji su ovim putem ponovno potakli raspravu o zdravlju.

**dr. sc. Draženka Vadla, dr. med.
spec. epidemiologije**

IZVODI IZ RECENZIJA

Kontinuirano praćenje zlorabe sredstava ovisnosti predstavlja važan segment u suzbijanju ovisnosti kao jednog od značajnih javnozdravstvenih problema. To se posebno odnosi na populaciju mladih pa je nastavak započetih aktivnosti još 2002. u Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije i njegove Službe za javno zdravstvo i socijalnu medicinu doprinos planiranju i provođenju mjera prevencije i odgovarajućih intervencija.

Provedeno istraživanje nastavak je praćenja pojavnosti zlorabe sredstava ovisnosti među učenicima srednjih škola i svojim već petnaestogodišnjem razdobljem omogućava komparativnu analizu te utvrđivanje trendova rizičnih ponašanja mladih. Kako je anketiranje obuhvatilo cijelu generaciju učenika, rezultati imaju visoku pouzdanost, što može poslužiti kao dobra osnova u kreiranju preventivnih programa u lokalnoj zajednici. Suradnja pedagoških djelatnika i stručnjaka iz javnog zdravstva u provođenju ovog istraživanja, početni su potencijal u tome smjeru.

Autorica publikacije i nositeljica istraživanja, u recentnom je ispitivanju raširenosti zlorabe sredstava ovisnosti, proširila anketu pitanjem vezanim za igre na sreću. Time je pokazala osjetljivost za pojavu novih rizičnih ponašanja među mladima i upozorila na mogućnost razvoja drugih oblika ovisnosti, što predstavlja dodatnu vrijednost prezentiranih rezultata u ovoj publikaciji.

mr. Milan Čapalija, prof. psihologije

Mladenaštvo je razdoblje života kada „otkrivamo svijet oko sebe“ u koji ulazimo. Iz toga proizlazi i radoznalost prema različitim sredstvima koja mogu dovesti i do ovisnosti. Važno je vidjeti proširenost i kretanje tog problema na određenom području. Za pohvalu je praćenje kojim se bavi već godinama prim. dr. sc. Davorka Gazdek sa svojim timom, kako bi stekli uvid u konzumaciju duhana, alkohola i psihoaktivnih droga u Koprivničko-križevačkoj županiji. Svakako treba istaknuti i veliku i značajnu ulogu Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije kao inicijatora i koordinatora cijelog ovog dugogodišnjeg rada.

Na temelju ovih istraživanja mogu se vidjeti „slaba mjesta“, gdje je potrebno jače djelovati i tako sprečavati razvoj ovisnosti među mladima. Stručnjaci koji rade s mladima mogu pomoći u prevenciji stvaranja i razvoja loših navika među mladima kojima su oni „ipak“ autoritet. Na temelju ovih informacija, svi koji rade s mladima, pa i oni koji samo žive u njihovom okruženju, mogu pomoći u odgoju i sprečavanju mogućeg nastanka devijantnog ponašanja te biti smjernica za stvaranje i provođenje aktivnosti prevencije ovisnosti.

Dragica Katalinić, dr. med.

SAŽETAK

Zlouporaba sredstava ovisnosti i raširenost pojave konzumiranja sredstava ovisnosti među stanovništvom, osobito među mladima, s ciljem dobivanja temeljnih podataka i utvrđivanje učestalosti određenih navika i ponašanja, omogućava uvid u zdravlje i utjecaje na njega. Osim toga, slika zlouporabe sredstava ovisnosti - duhana, alkohola, opojnih droga i igara na sreću važna je radi stjecanja uvida u uspješnost mjera politike u suzbijanju zlouporabe sredstava ovisnosti i angažmana sudionika društva u akcijama prevencije ovisnosti. Povrh toga, poznavanje proširenosti zlouporabe sredstava ovisnosti bitno je u kreiranju i poduzimanju novih intervencija u prevenciji i suzbijanju ovisnosti.

Iz tih razloga, Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije provodi periodična istraživanja o zlouporabi sredstava ovisnosti među učenicima srednjih škola Koprivničko-križevačke županije radi procjene učestalosti konzumiranja duhana, alkohola, opojnih droga i igara na sreću te praćenja trendova.

Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije proveo je ukupno četiri istraživanja - 2002., 2007., 2012. i 2017., o zlouporabi duhana, alkohola, opojnih droga te igranja igara na sreću kod učenika svih srednjih škola u Županiji putem anonimnog anketnog upitnika.

Posljednje istraživanje, učinjeno u rano proljeće 2017., pokazalo je kako je, u odnosu na prijašnja istraživanja, i nadalje visok udio srednjoškolaca koji imaju iskustvo s pušenjem duhana (34,3%), koji su probali alkohol (85,2%) te kako je porastao udio srednjoškolaca koji su probali opojne droge i povremeno je konzumiraju (17,7%). Visok je udio srednjoškolaca, njih 27,9%, koji imaju iskustvo s igranjem igara na sreću.

Gotovo petina srednjoškolaca svakodnevno puši (19,6%), a taj je postotak daleko viši kod mladića završnih razreda (31,4%).

Mada srednjoškolci još uvijek najčešće konzumiraju alkoholna pića nekoliko puta mjesečno (39,4%), visok je udio srednjoškolaca koji svakodnevno piju alkoholna pića (3,9%). Iskustvo s opijanjem ima čak 9,7% srednjoškolaca. Kod konzumiranja alkoholnih pića, daleko veći postotak mladića nego djevojaka konzumira alkoholna pića i češće se opija. Ta je razlika izražena bez obzira na dob, odnosno razred.

Zabrinjava porast ukupnog udjela srednjoškolaca koji su probali opojne droge (17,8%) i povremeno je konzumiraju (4,1%), dok je ostao relativno mali i stabilan broj srednjoškolaca koji redovito i svakodnevno konzumiraju neku opojnu drogu (1,1%). Drogu češće konzumiraju mladići nego djevojke te srednjoškolci završnih razreda. Iako se i nadalje najčešće konzumira marihuana, u porastu je konzumiranje sintetičkih droga, poglavito sintetičkih kanabinoida koji su mladima lakše dostupni.

Usprkos svemu, ohrabruju podaci kako je u opadanju udio učenika koji svakodnevno puše, kako je pao udio srednjoškolaca koji svakodnevno piju, kako je porastao udio učenika koji nikada nisu konzumirali alkoholna pića, te kako je i nadalje malo srednjoškolaca u Koprivničko-križevačkoj županiji koji su probali drogu.

UVOD

Poznavanje raširenosti pojave konzumiranja sredstava ovisnosti među stanovništvom, osobito među mladima, važno je radi:

- dobivanja temeljnih podataka i utvrđivanja učestalosti određenih štetnih navika i ponašanja;
- stjecanja uvida u opće zdravlje stanovništva nekog područja i utjecaje na njega;
- kreiranja i poduzimanja novih intervencija u prevenciji i suzbijanju ovisnosti;
- stjecanja uvida u uspješnost mjera politike u suzbijanju zlouporabe sredstava ovisnosti i angažmana sudionika društva u provedbi programa prevencije ovisnosti, programa pomoći i zaštite obitelji, liječenja i rehabilitacije ovisnika, kao i smanjenja dostupnosti droga na svim razinama.

Iz tih razloga, s ciljem snimanja situacije zlouporabe sredstava ovisnosti među srednjoškolcima Koprivničko-križevačke županije te praćenja trendova, Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije provodi periodična istraživanja o zlouporabi sredstava ovisnosti među srednjoškolcima kako bi se stekao uvid u uspješnost mjera politike u suzbijanju zlouporabe sredstava ovisnosti.

Prvo sveobuhvatno anketiranje o zlouporabi sredstava ovisnosti među učenicima srednjih škola Koprivničko-križevačke županije provedeno je u listopadu 1995. u sklopu priprema za provođenje Nacionalnog programa strategije suzbijanja zlouporabe droga. Anketiranje je provela Policijska uprava Koprivničko-križevačke županije, a u realizaciji su sudjelovali i stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije. Ukupno je bilo anketirano 3.755 učenika od prvog do četvrtog razreda svih srednjih škola u Županiji, a rezultati ankete *Što znam o drogama* objavljeni su u istoimenoj publikaciji. Od ukupnog broja anketiranih učenika, njih 262 (6,98%) izjavilo je da je probalo neku drogu, a pokazalo se da je to pretežno bila marihuana (75,6% učenika).

Od tada, Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije proveo je ukupno četiri istraživanja o zlouporabi sredstava ovisnosti kod učenika srednjih škola u Županiji. Rezultati prva tri istraživanja, provedenih 2002., 2007. i 2012. objavljeni su 2013. u publikaciji *Stanje i trendovi zlouporabe sredstava ovisnosti*

među srednjoškolicima Koprivničko-križevačke županije - komparativna studija 2002., 2007., 2012.

Tijekom veljače i ožujka 2017., provedeno je četvrto istraživanje o zlouporabi sredstava ovisnosti - duhana, alkohola, droga, igara na sreću, kod učenika svih srednjih škola u Županiji. Rezultate prikazujemo u ovoj publikaciji. Povrh toga, prikazani su i trendovi zlouporabe sredstava ovisnosti među srednjoškolicima Koprivničko-križevačke županije tijekom petnaestogodišnjeg razdoblja praćenja, 2002. - 2017.

CILJEVI ISTRAŽIVANJA

Ispitati kakva je raširenost zlouporabe sredstava ovisnosti - pušenja duhana, pijenja alkoholnih pića, uzimanja opojnih droga te igranje igara na sreću, među učenicima prvih i završnih razreda svih srednjih škola Koprivničko-križevačke županije.

Utvrđiti postoje li razlike u učestalosti konzumiranja sredstava ovisnosti kod srednjoškolaca s obzirom na dob i spol.

Ispitati u kojoj su mjeri srednjoškolci upoznati s načinom djelovanja i štetnosti opojnih droga te koji su njihovi najčešći izvori informacija o tome.

Ustanoviti kakva su očekivanja srednjoškolaca u situacijama kad im je potrebna pomoć.

Pratiti kretanje i trendove zlouporabe sredstava ovisnosti među srednjoškolicima u Koprivničko-križevačkoj županiji.

ISPITANICI I METODE RADA

Istraživanja o zlouporabi sredstava ovisnosti provedena su među srednjoškolcima prvih i završnih razreda svih srednjih škola Koprivničko-križevačke županije. Na području Koprivničko-križevačke županije postoji osam srednjih škola kao što se vidi iz Tablice 1.

Tablica 1. Popis srednjih škola u Koprivničko-križevačkoj županiji

grad	naziv srednje škole
Đurđevac	Gimnazija dr. Ivana Kranjčeva Đurđevac
	Strukovna škola Đurđevac
Koprivnica	Gimnazija „Fran Galović“, Koprivnica
	Srednja škola Koprivnica
	Obrtnička škola Koprivnica
Križevci	Gimnazija Ivana Zakmardija Dijankovečkoga Križevci
	Srednja škola „Ivan Seljanec“ Križevci
	Srednja gospodarska škola Križevci

Istraživanja su provedena 2002. (listopad - studeni, prvo polugodište školske godine 2002/2003), 2007. (travanj - svibanj, drugo polugodište školske godine 2006/2007), 2012. (veljača - ožujak, drugo polugodište školske godine 2011/2012) te 2017. (veljača - ožujak, drugo polugodište školske godine 2016/2017).

Anketirani su bili učenici prvih i završnih razreda svih srednjih škola Koprivničko-križevačke županije. Završne razrede činili su učenici kojima je to bio završni razred bilo da su išli po trogodišnjem, četverogodišnjem ili petogodišnjem srednjoškolskom programu. Popis škola, broj učenika po razredima kao i odobrenje za provođenje istraživanja među učenicima dobiven je od Službe za društvene djelatnosti Ureda državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji. Za istraživanje 2012. i 2017., konačan broj učenika po razredima dobiven je i od škola neposredno prije početka istraživanja.

Za potrebe istraživanja načinjen je anketni upitnik. Anketni upitnik za provedena istraživanja 2002., 2007., 2012., imao je ukupno trinaest pitanja - dva su pitanja bila o spolu i razredu koji su učenici u tom trenutku pohađali, a jedanaest pitanja su se odnosila na zlouporabu sredstava ovisnosti. Anketni upitnik u istraživanju provedenom 2017. imao je ukupno četrnaest pitanja - uz dva pitanja o spolu i razredu koji su učenici u tom trenutku pohađali, dvanaest pitanja su se odnosila na zlouporabu sredstava ovisnosti. Anketni upitnici su u sva četiri istraživanja imala trinaest identičnih pitanja, dok je u anketnom upitniku 2017. dodano jedno pitanje iz područja zlouporabe sredstava ovisnosti. To je bilo pitanje koje se odnosilo i kojim smo po prvi put ispitivali iskustva učenika s igranjem igara na sreću.

Ispitalo se iskustvo i konzumiranje sredstava ovisnosti – pušenje duhana, pijenje alkoholnih pića, uzimanje opojnih droga (istraživanja 2002., 2007., 2012.) te uz to i iskustvo s igranjem igara na sreću (istraživanje 2017.). Dodatno u sva četiri upitnika se tražila samoprocjena stupnja znanja i informiranosti u svezi sredstava ovisnosti te ispitivao odnos prema zlouporabi sredstava ovisnosti.

Za anketiranje je bilo dostatno 5-10 minuta.

Anketa je bila anonimna i provedena je grupno u razredima. Anketni upitnici su dostavljeni ravnateljima škola koji su organizirali anketiranje po razrednim odjeljenjima. Nakon anketiranja, ankete su dostavljene na obradu u Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije.

U obradi i analizi podataka primijenio se software Microsoft Office Excel. Koristeći se metodama deskriptivne statistike, podaci su statistički obrađeni uz upotrebu χ^2 testa značajnosti, dok se $p < 0,05$ smatrao statistički značajnim.

Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti

ANKETA

O UZIMAJU SREDSTAVA OVISNOSTI MEĐU MLADIMA (2017.)

Uputa: Ovdje su pitanja o iskustvima mladih u vezi s pušenjem, pijenjem alkoholnih pića, uzimanjem droga i igranjem igara na sreću. Na svako pitanje odgovorite zaokruživanjem slova ispred izabranoga odgovora. Molimo vas da budete iskreni jer odgovarate anonimno, bez upisivanja imena i prezimena, a vaši odgovori će se držati u strogoj tajnosti i bit će korišteni isključivo u svrhe istraživanja. Hvala na suradnji!

<p>1. Pušiš li cigarete?</p> <p>a) ne pušim uopće b) probao/la sam, ali više ne pušim c) pušim rijetko d) povremeno pušim, barem jednom tjedno e) redovito pušim, svaki dan</p> <p>2. Puše li tvoji roditelji?</p> <p>a) ne puši niti jedan b) da, samo otac c) da, samo majka d) da, oboje</p> <p>3. Piješ li alkoholna pića?</p> <p>a) nikada ne pijem b) nekoliko puta godišnje c) nekoliko puta mjesečno d) nekoliko puta tjedno e) gotovo svaki dan</p> <p>4. Jesi li si do sada bio/la pijan?</p> <p>a) nikada do sada nisam bio/la pijan b) jednom u životu c) više puta u životu d) više puta godišnje se opijem e) više puta mjesečno se opijem</p> <p>5. Kakva su tvoja osobna iskustva s uzimanjem droga?</p> <p>a) nisam probao/la b) probao/la sam jednom c) probao/la sam nekoliko puta, ali više ne d) uzimam povremeno e) uzimam redovito</p> <p>6. Koju drogu si uzimao/la?</p> <p>a) nisam uzimao/la drogu b) marihuanu / hašiš c) ecstasy d) kokain e) LSD f) heroin / opijum / morfij g) ljepilo h) Galaxy, Spice, Vertex i sl. i) opijatske lijekove (metadon, buprenorfin, tramadol i sl.) j) neku drugu (navedi koju _____)</p> <p>7. Kakvo je tvoje znanje o načinu djelovanja i štetnosti droge?</p> <p>a) gotovo ništa ne znam o tome b) imam malo informacija c) dobro sam informiran/a d) mislim da sam jako dobro informiran/a</p>	<p>8. Odakle si dobio/la najviše informacija o drogama?</p> <p>a) kod kuće b) u školi c) od prijatelja d) TV, video e) novine, časopisi f) internet g) neki drugi način (koji _____)</p> <p>9. Jesi li si bio u blizini nekog tko uzima drogu?</p> <p>a) da b) ne</p> <p>10. Kad bi ti netko ponudio drogu kako bi reagirao?</p> <p>a) odbio/la bih b) možda bih uzeo/la c) uzeo/la bih</p> <p>11. Igraš li igre na sreću (lutrijske igre, igre u casinima, na automatima, klađenje i sl.)?</p> <p>a) nikad b) nekoliko puta godišnje c) jednom ili dva puta mjesečno d) jednom ili dva puta tjedno e) gotovo svaki dan</p> <p>12. U slučaju nekog osobnog problema kome bi se obratio/la za pomoć?</p> <p>a) roditeljima b) profesoru/razredniku c) prijatelju/prijateljici d) stručnoj osobi/doktoru e) nekom drugom (kome _____) f) nikome</p> <p>13. Koji je tvoj spol?</p> <p>a) muški b) ženski</p> <p>14. Koji razred pohađaš?</p> <p>a) prvi b) drugi c) treći d) četvrti e) peti</p> <p>HVALA NA ODGOVORIMA!</p>
--	--

REZULTATI

Rezultati koji će u nastavku biti prikazani grupirani su po skupinama pitanja u svezi zlouporabe pojedinog ovisničkog sredstva – pušenje duhana, pijenje alkoholnih pića, uzimanje opojnih droga i iskustvo s igranjem igara na sreću. Svaka skupina pitanja analizirana je u odnosu na spol (mladići i djevojke), dob (prvi i završni razredi) te trendove (2002. - 2017.)

Napominjemo da na pojedina pitanja nisu odgovorili svi anketirani učenici te nisu niti uvršteni u ukupan broj odgovora niti su uzeti u obzir prilikom izračunavanja postotka odgovora na ta pitanja.

Odaziv

Broj učenika koji su ispunili ankete je vrlo visok. Tako je u istraživanju provedenom 2017. bilo 2.010 (90,7%) učenika koji su odgovorili na anketu. Vrlo visok odaziv bio je i u sva tri ranije provedena istraživanja kao što se vidi iz Tablice 1.

Tablica 1. Broj učenika i odaziv prema godini istraživanja

godina istraživanja	naziv i metoda istraživanja	broj učenika	odaziv
2002.	„Anketa o uzimanju sredstava ovisnosti među mladima“	2.695 (1. i završni razredi-ukupno 99 odjeljenja)	2.370 (87,9%)
2007.	„Anketa o uzimanju sredstava ovisnosti među mladima“	2.664 (1. i završni razredi-ukupno 98 odjeljenja)	2.213 (83,1%)
2012.	„Anketa o uzimanju sredstava ovisnosti među mladima“	2.540* (1. i završni razredi-ukupno 102 odjeljenja)	2.299 (90,5%)
2017.	„Anketa o uzimanju sredstava ovisnosti među mladima“	2.216 (1. i završni razredi-ukupno 103 odjeljenja)	2.010 (90,7%)

Pušenje duhana

Istraživanje provedeno 2017. pokazalo je kako u Koprivničko-križevačkoj županiji redovito, svaki dan, puši 19,6% učenika srednjih škola, 14,7% učenika puši rijetko/povremeno, dok 65,7% učenika ne puši kao što se vidi iz Tablice 2.

Između djevojaka i mladića postoji vrlo mala razlika u navici pušenja i ona nije statistički značajna. Tako se 21,2% mladića izjasnilo da puši redovito i svakodnevno u odnosu na djevojke kod kojih se 18,1% izjasnilo da puši redovito i svaki dan ($\chi^2=4,47$; $df=2$; $p=0,107$). Nema bitne razlike u navici pušenja niti između mladića i djevojaka prvih razreda (10,5% mladića puši prema 8,9% djevojaka; $\chi^2=1,18$; $df=2$; $p=0,554$), niti između mladića i djevojaka završnih razreda (31,4% mladića puši prema 26,2% djevojaka; $\chi^2=4,89$; $df=2$; $p=0,087$) (Tablica 2).

Očekivana i velika razlika u navici pušenja postoji između srednjoškolaca prvih i završnih razreda. Čak 28,6% srednjoškolaca završnih razreda puši redovito i svakodnevno u odnosu 9,7% srednjoškolaca prvih razreda ($\chi^2=123,81$; $df=2$; $p=0,000$) (Tablica 2)

Tablica 2. Navika pušenja među srednjoškolicima 2017. po spolu i razredu

	SPOL			RAZRED	
	SVI	mladići	djevojke	prvi razred	završni razred
broj ispitanika	2.010	968	1.038	960	1.050
ne puše ^a	65,7	63,5	67,9	76,3	56,0
puše rijetko/povremeno ^a	14,7	15,3	14,0	14,0	15,4
puše redovito, svaki dan ^a	19,6	21,2	18,1	9,7	28,6
p vrijednost ^b		p=0,107		p=0,000	

^a : %

^b : χ^2

Napomena: U tablici nisu prikazani oni koji nisu naveli spol te se broj ispitanika po spolu ne poklapa s ukupnim brojem svih anketiranih učenika.

Trendovi tijekom petnaestak godina praćenja, 2002. - 2017., pokazuju kako je prevalencija pušenja među srednjoškolicima u padu od 2007., te kako ima sve manje srednjoškolaca koji puše, a sve više ima onih srednjoškolaca koji ne puše (Grafikon 1, Slika 1 i 2).

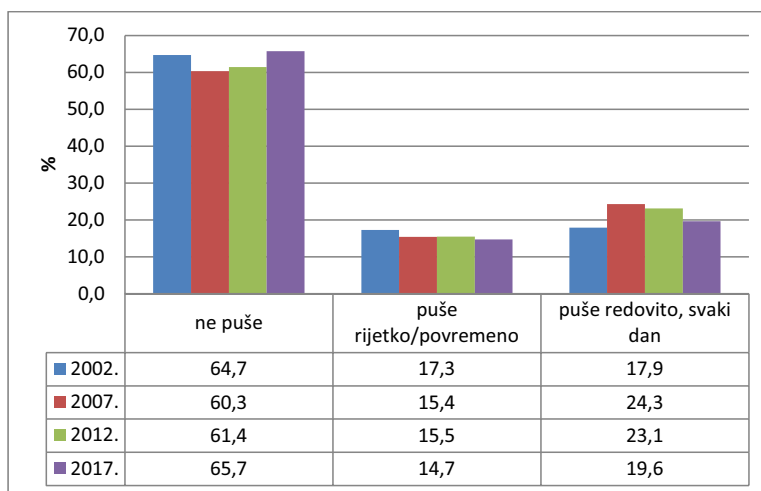
Tako su istraživanja pokazala kako je porastao udio nepušača među srednjoškolicima s 61,4% (2012.) na 65,7% (2017.) dok se udio pušača smanjio s 23,1% (2012.) na 19,6% (2017.) uz evidentnu statistički značajnu razliku ($\chi^2=9,82$; $df=2$; $p=0,007$).

Slična dinamika prevalencije pušenja i pad broja pušača nađen je i po spolu i po dobi (Slika 1, Slika 2).

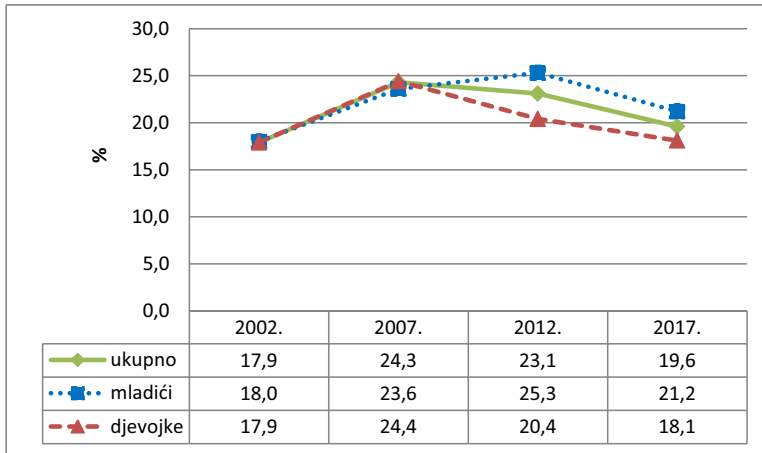
Ovo zadnje istraživanje jasno pokazuje kako i kod mladića (25,3% 2012. prema 21,2% 2017.) i kod djevojaka srednjih škola (20,4% 2012. prema 18,1% 2017.) opada broj pušača, a raste broj nepušača. Statistički značajna razlika je nađena kod djevojaka poglavito zbog većeg udjela nepušača u odnosu na one koji rijetko i povremeno puše ($\chi^2=7,18$; $df=2$; $p=0,028$) (Slika 1).

I kod srednjoškolaca prvih (16,9%, 2012. prema 9,7% 2017.) i kod srednjoškolaca završnih razreda (30,7% 2012. prema 28,6% 2017.) sve je manji broj pušača, dok raste broj nepušača. Statistički značajna razlika nađena je kod srednjoškolaca prvih razreda jer je značajno porastao udio nepušača, a smanjio se udio pušača ($\chi^2=26,55$; $df=2$; $p=0,000$) (Slika 2).

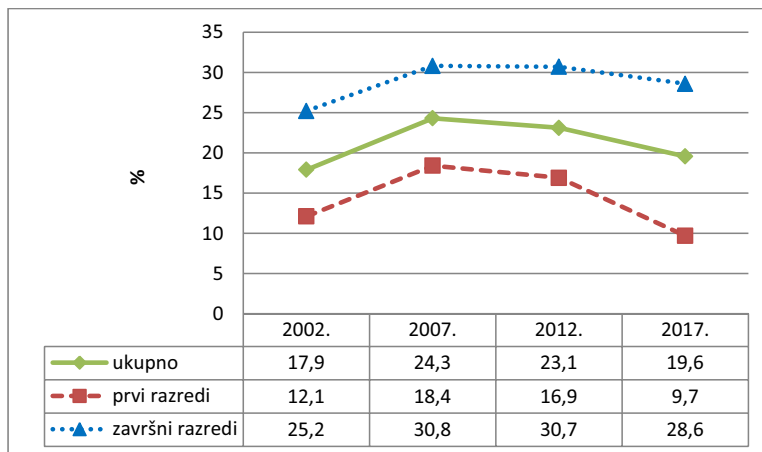
Grafikon 1. Navika pušenja među srednjoškolicima

Slika 1. Trend prevalencije pušača među srednjoškolicima po spolu

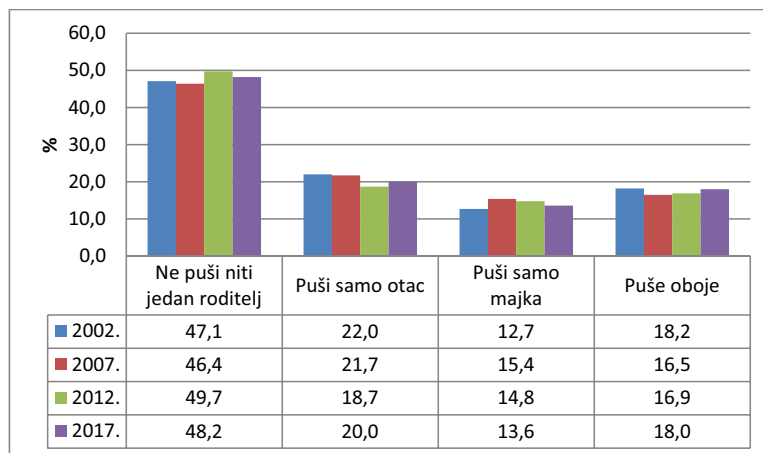
Slika 2. Trend prevalencije pušača među srednjoškolicima po razredima

Roditelji mogu utjecati na naviku pušenja kod svoje djece pa je bilo važno utvrditi kolika je učestalost pušenja kod roditelja. Prema izjavama srednjoškolaca, godine 2017., njih 48,2% je izjavilo da im ne puši niti jedan roditelj, 33,6% je izjavilo da im puši jedan roditelj, a 18,0% učenika je izjavilo da im puše oba roditelja (Grafikon 2).

Prateći kretanje navike pušenja kod roditelja tijekom petnaestak godina, u razdoblju od 2002. do 2017., nije došlo do bitne promjene u navici pušenja roditelja srednjoškolaca (Grafikon 2).

Grafikon 2. Navika pušenja među roditeljima srednjoškolaca

Pijenje alkoholnih pića

Istraživanje provedeno 2017. pokazalo je kako samo 14,8% srednjoškolaca nikada nije konzumiralo alkoholna pića. Od 85,2% srednjoškolaca koji imaju iskustvo pijenja alkoholnih pića, njih 3,9% je izjavilo da pije svakodnevno. Dodatno, 10,6% srednjoškolaca je izjavilo kako pije alkoholna pića nekoliko puta tjedno, 39,4% srednjoškolaca pije nekoliko puta mjesečno, dok je 31,3% srednjoškolaca izjavilo da pije alkoholna pića nekoliko puta godišnje (Tablica 3).

Istraživanje pokazuje kako srednjoškolci najčešće konzumiraju alkoholna pića nekoliko puta mjesečno, što bi se moglo dovesti u vezu s navikom češćeg izlaženja vikendom.

Između djevojaka i mladića te između srednjoškolaca prvih i završnih razreda nađena je očekivana razlika u navici pijenja alkoholnih pića (Tablica 3).

Mladići više od djevojaka imaju naviku pijenja alkoholnih pića nekoliko puta tjedno i gotovo svaki dan dok djevojke više od mladića imaju naviku pijenja alkoholnih pića nekoliko puta godišnje i nekoliko puta mjesečno. Tako je daleko više mladića

nego djevojaka izjavilo da pije nekoliko puta tjedno (14,5% prema 7,0%) te svakodnevno (5,7% prema 2,0%). Nasuprot tome, 34,7% djevojaka u odnosu na 27,7% mladića je izjavilo kako pije alkoholna pića nekoliko puta godišnje te 42,0% djevojaka u odnosu na 36,5% je izjavilo kako pije alkoholna pića nekoliko puta mjesečno. Razlika je bila statistički značajna ($\chi^2=56,08$; $df=4$; $p=0,000$) (Tablica 3).

Učestalost pijenja alkoholnih pića očekivano se povećava u višim razredima. Tako je 4,7% srednjoškolaca završnih razreda nasuprot 3,0% srednjoškolaca prvih razreda izjavilo kako svakodnevno pije alkoholna pića. Gotovo polovica srednjoškolaca završnih razreda (44,7%) te trećina srednjoškolaca (33,6%) prvih razreda je izjavilo da piju nekoliko puta mjesečno. Nasuprot tome, samo 10,2% srednjoškolaca završnih razreda i 19,8% srednjoškolaca prvih razreda nikada nije pilo alkoholna pića. Razlika je bila statistički značajna ($\chi^2=76,88$; $df=4$; $p=0,000$) (Tablica 3).

Kad se uspoređuju podaci i po spolu i po dobi, djevojke u odnosu na mladiće, bilo prvih (36,3% djevojaka prema 30,9% mladića) bilo završnih razreda (47,1% djevojaka prema 42,0% mladića), imaju naviku češćeg pijenja alkoholnih pića nekoliko puta mjesečno. Statistički značajno više mladića u odnosu na djevojke prvih razreda ima naviku tjednog pijenja alkoholnih pića (9,9% prema 5,6%; $\chi^2=21,43$; $df=4$; $p=0,000$), dok je između mladića i djevojaka završnih razreda ta razlika još izraženija (18,9% prema 8,3%; $\chi^2=43,70$; $df=4$; $p=0,000$).

Tablica 3. Pijenje alkoholnih pića među srednjoškolicima 2017. po spolu i razredu

	SPOL			RAZRED	
	SVI	mladići	djevojke	prvi razred	završni razred
broj ispitanika	2.007	966	1.037	959	1.048
nikada ^a	14,8	15,5	14,2	19,8	10,2
nekoliko puta godišnje ^a	31,3	27,7	34,7	35,9	27,2
nekoliko puta mjesečno ^a	39,4	36,5	42,0	33,6	44,6
nekoliko puta tjedno ^a	10,6	14,5	7,0	7,7	13,3
gotovo svakodnevno ^a	3,9	5,7	2,0	3,0	4,7
p vrijednost ^b		p=0,000		p=0,000	

^a: %

^b: χ^2

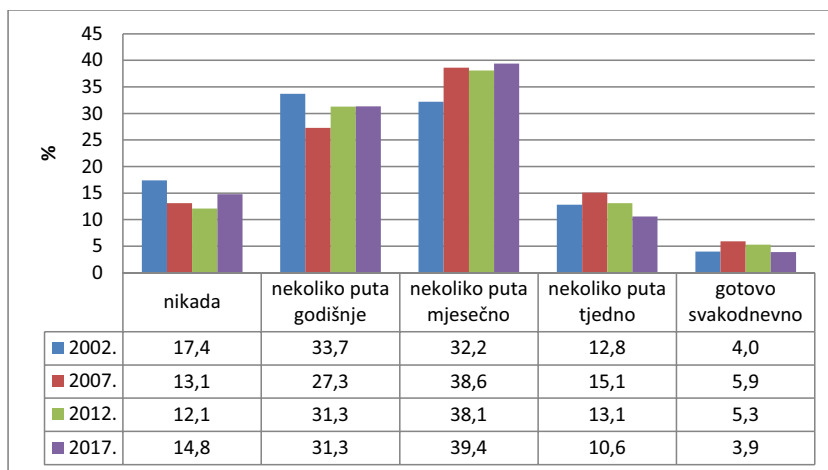
Napomena: U tablici nisu prikazani oni koji nisu naveli spol i/ili dob te se broj ispitanika po spolu i dobi ne poklapa s ukupnim brojem svih anketiranih učenika.

Čini se da se mijenja trend navike pijenja alkoholnih pića (Grafikoni 3, 4 i 5). Naime, dok je udio učenika koji piju prigodno i povremeno, (nekoliko puta godišnje i nekoliko puta mjesečno), ostao gotovo na razini podataka istraživanja iz 2012. godine, u zadnjem istraživanju, 2017. porastao je broj srednjoškolaca koji nikada nisu pili, a opao je broj srednjoškolaca koji piju svakodnevno i više puta tjedno ($\chi^2=16,68$; $df=4$; $p=0,002$).

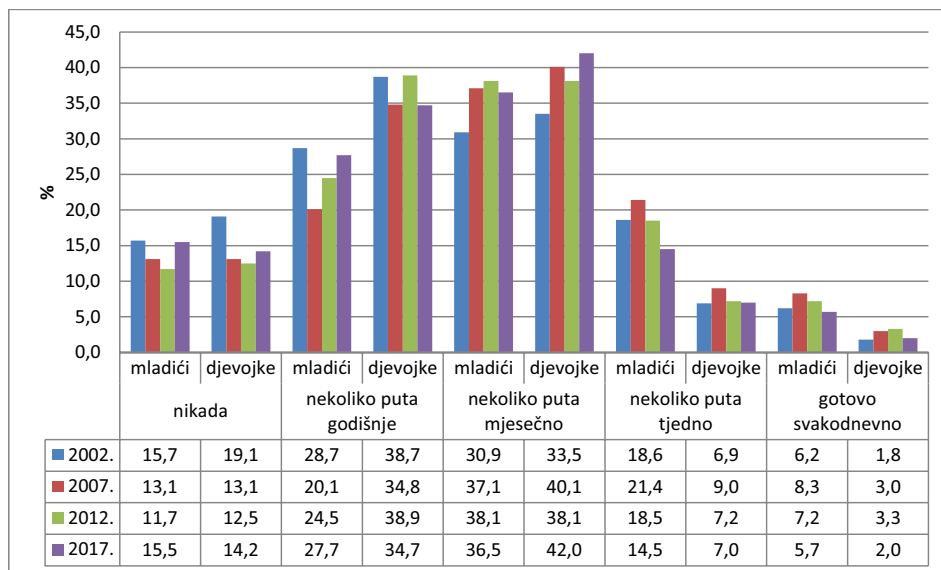
Iako je nađen sličan trend u navici pijenja alkoholnih pića i kod mladića i kod djevojaka, kod mladića je ta promjena i statistički značajna ($\chi^2=15,22$; $df=4$; $p=0,004$) dok kod djevojaka nije ($\chi^2=8,83$; $df=4$; $p=0,065$).

Sličan trend u navici pijenja alkoholnih pića nađen je i kod srednjoškolaca prvih razreda i kod srednjoškolaca završnih razreda s time da je kod srednjoškolaca prvih razreda ta promjena i statistički značajna ($\chi^2=15,71$; $df=4$; $p=0,003$) dok kod završnih razreda nije ($\chi^2=9,32$; $df=4$; $p=0,053$).

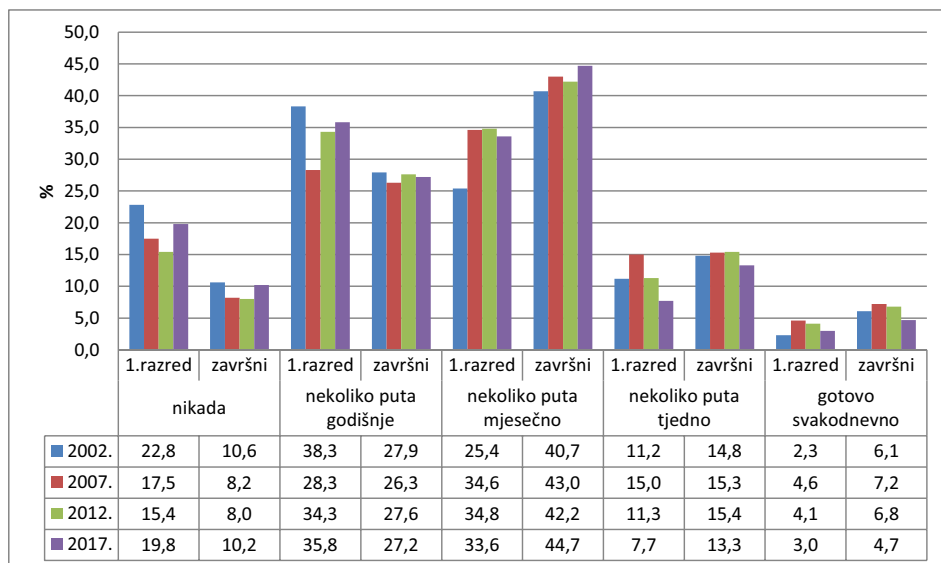
Grafikon 3. Učestalost konzumiranja alkoholnih pića među srednjoškolicima

Grafikon 4. Učestalost konzumiranja alkoholnih pića među srednjoškolicima po spolu

Grafikon 5. Učestalost konzumiranja alkoholnih pića među srednjoškolicima po dobi

Što se tiče opijanja, 26,5% srednjoškolaca je izjavilo da se nikada nije napilo i bilo pijano. Nasuprot tome, većina učenika, njih 73,5%, izjavilo je kako je bilo pijano. Od toga, 16,5% je navelo kako se napilo jednom u životu, a 33,9% je navelo da je bilo pijano više puta u životu. Također, 13,4% učenika je izjavilo kako se opijaju više puta godišnje, a 9,7% se opija više puta mjesečno (Tablica 4).

Mladići se češće opijaju od djevojaka te tako 21,2% mladića prema 31,3% djevojaka nikada nije bilo pijano. Nasuprot tome, 12,3% mladića prema 7,2% djevojaka izjavljuje kako se napije više puta mjesečno, a 16,7% mladića u odnosu na 10,4% djevojaka izjavljuje kako je bilo pijano više puta godišnje ($\chi^2=49,07$; $df=4$; $p=0,000$) (Tablica 4).

Očekivano, opijanje je učestalije među srednjoškolicima završnih razreda nego među srednjoškolicima prvih razreda. Tako je 13,4% srednjoškolaca završnih razreda u odnosu na 5,7% srednjoškolaca prvih razreda izjavilo da se napije više puta mjesečno, a 18,0% srednjoškolaca završnih razreda u odnosu na 8,3% srednjoškolaca prvih razreda se napije više puta godišnje ($\chi^2=225,44$; $df=4$; $p=0,000$) (Tablica 4).

Statistički značajno više mladića prvih razreda u odnosu na djevojke prvih razreda je izjavilo kako su više puta u životu bili pijani (30,2% mladića prema 22,3% djevojaka) te kako su se i više puta godišnje napili (11,2% mladića prema 5,5% djevojaka) ($\chi^2=26,10$; $df=4$; $p=0,000$). Između mladića i djevojaka završnih razreda ta je razlika još izraženija pa je tako čak 21,9% mladića prema 14,6% djevojaka završnih razreda izjavilo da se više puta napilo tijekom godine, a 18,3% mladića prema 8,9% djevojaka završnih razreda da se napije više puta mjesečno ($\chi^2=40,39$; $df=4$; $p=0,000$).

Tablica 4. Opijanje među srednjoškolicima 2017. po spolu i razredu

	SPOL			RAZRED	
	SVI	mladići	djevojke	prvi razred	završni razred
broj ispitanika	2.007	966	1.038	959	1.048
nikada ^a	26,5	21,2	31,3	38,8	15,2
jednom u životu ^a	16,5	16,0	16,9	21,0	12,4
više puta u životu ^a	33,9	33,7	34,2	26,2	41,0
više puta godišnje ^a	13,4	16,7	10,4	8,3	18,0
više puta mjesečno ^a	9,7	12,3	7,2	5,7	13,4
p vrijednost ^b		p=0,000		p=0,000	

^a : %

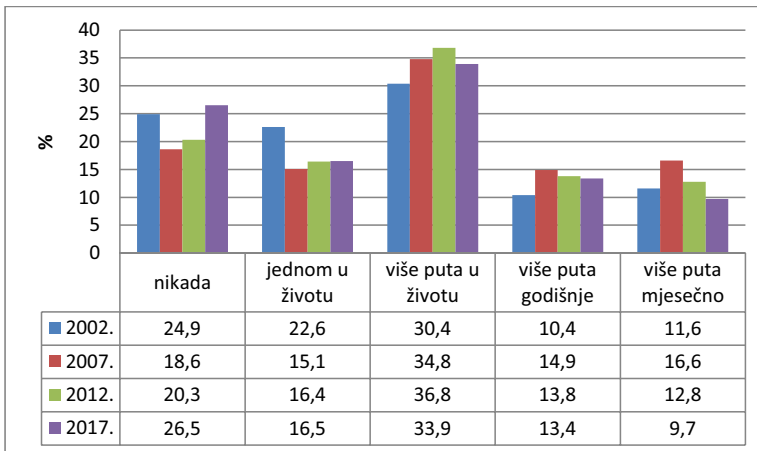
^b : χ^2

Napomena: U tablici nisu prikazani oni koji nisu naveli spol i/ili dob te se broj ispitanika po spolu i dobi ne poklapa s ukupnim brojem svih anketiranih učenika.

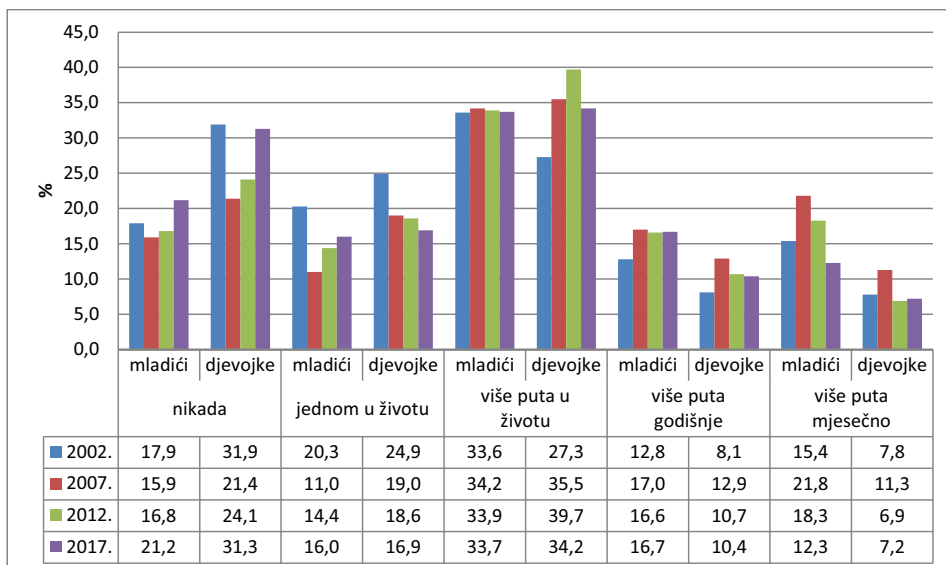
Što se tiče navike opijanja tijekom petnaestak godina, posljednje istraživanje pokazuje blagu promjenu trenda koja je u odnosu na 2012. statistički značajno različita ($\chi^2=28,93$; $df=4$; $p=0,000$). Tako je porastao broj učenika koji nikada nisu bili pijani, a smanjen je broj učenika koji su se napili više puta mjesečno. Nešto je smanjen i udio učenika koji su se opili više puta u životu dok je trend onih koji su se napili jednom u životu ili više puta godišnje ostao isti i na razini dobivenih podataka iz istraživanja provedenog 2012. godine (Grafikon 6).

Uz minorne razlike, sličan trend opijanja je nađen i kod mladića i kod djevojaka te kod srednjoškolaca i prvih i završnih razreda (Grafikoni 7 i 8).

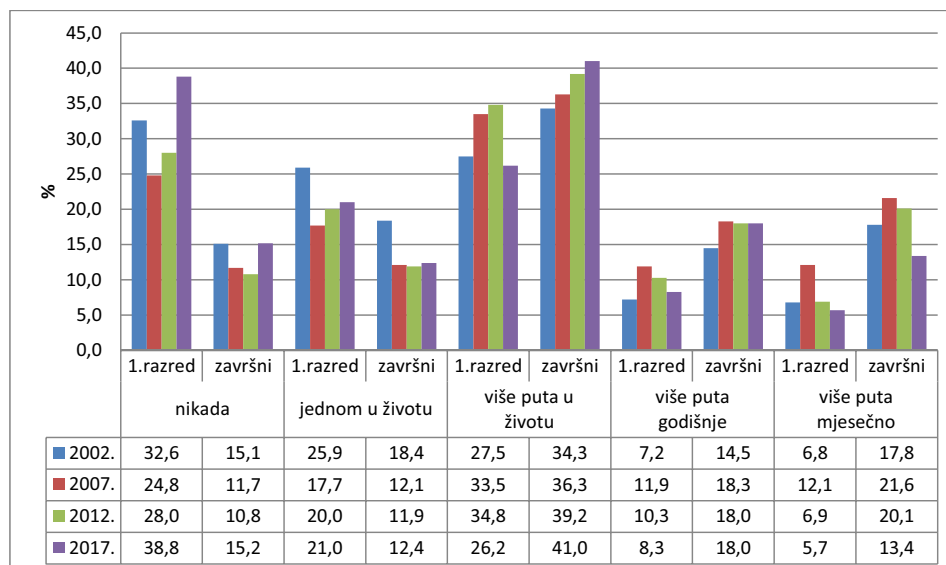
Grafikon 6. Učestalost opijanja među srednjoškolicima

Grafikon 7. Učestalost opijanja među srednjoškolicima po spolu

Grafikon 8. Učestalost opijanja među srednjoškolicima po dobi

Zlouporaba droga

Prema istraživanju provedenom 2017., velika većina srednjoškolaca nije probala opojne droge (82,3%). Od 17,7% srednjoškolaca koji su naveli da su probali neku od droga, većina njih, 12,4% (248 srednjoškolaca) probala je jednom ili nekoliko puta, 4,1% (83 srednjoškolaca) uzima povremeno, dok 1,1% (23 srednjoškolaca) uzima redovito (Tablica 5).

Uočava se kako su eksperimentiranju s opojnim drogama ipak skloniji mladići te srednjoškolic viših razreda. Među njima je više onih srednjoškolaca koji povremeno i redovito konzumiraju opojne droge te je tako nađena očekivana statistički značajna razlika između djevojaka i mladića ($\chi^2=23,77$; $df=4$; $p=0,000$) te između srednjoškolaca prvih i završnih razreda ($\chi^2=130,13$; $df=4$; $p=0,000$) (Tablica 5).

Tablica 5. Učestalost konzumiranja droga među srednjoškolicima 2017. po spolu i razredu

	SVI	SPOL		RAZRED	
		mladići	djevojke	prvi razred	završni razred
broj ispitanika	2.001	961	1.036	955	1.046
nikada ^a	82,3	77,9	86,5	91,8	73,6
probali jednom/nekoliko puta ^a	12,4	15,2	9,7	6,3	18,0
uzimaju povremeno ^a	4,1	5,4	3,0	0,7	7,3
uzimaju redovito ^a	1,1	1,5	0,8	1,2	1,1
p vrijednost ^b		p=0,000		p=0,000	

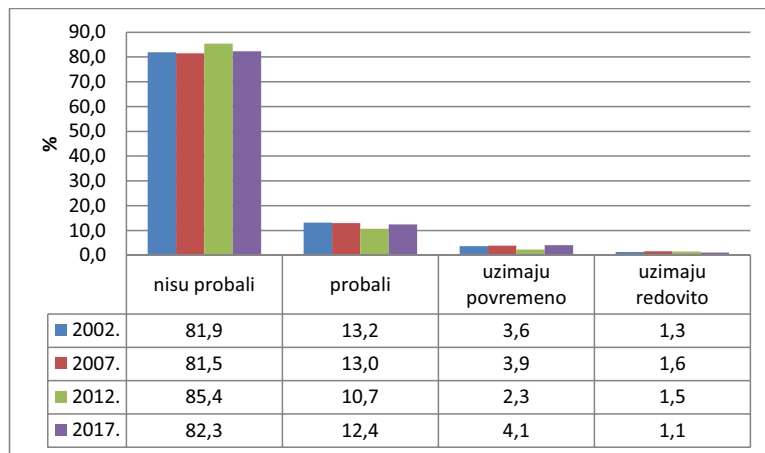
^a: %

^b: χ^2

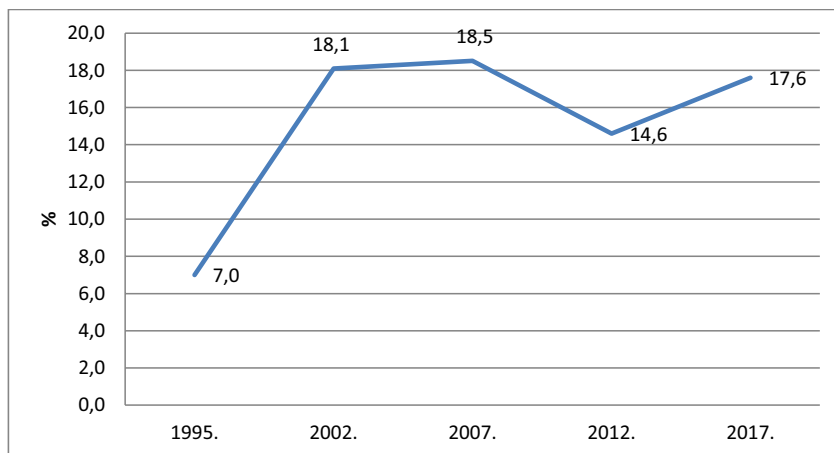
Napomena: U tablici nisu prikazani oni koji nisu naveli spol i/ili dob te se broj ispitanika po spolu i dobi ne poklapa ukupnim brojem svih anketiranih učenika.

Udio srednjoškolaca koji su konzumirali neku opojnu drogu je povećan s 14,6% 2012. godine na 17,6% 2017. godine. Mada je udio srednjoškolaca koji redovito uzimaju drogu i nadalje nizak i stabilan, ne može se zanemariti činjenica kako je, u odnosu na istraživanje provedeno 2012., ovo istraživanje učinjeno 2017. pokazalo porast udjela onih srednjoškolaca koji „eksperimentiraju“ s drogama te je konzumiraju povremeno (Grafikon 9, Slika 3).

Grafikon 9. Učestalost konzumiranja droga među srednjoškolicima

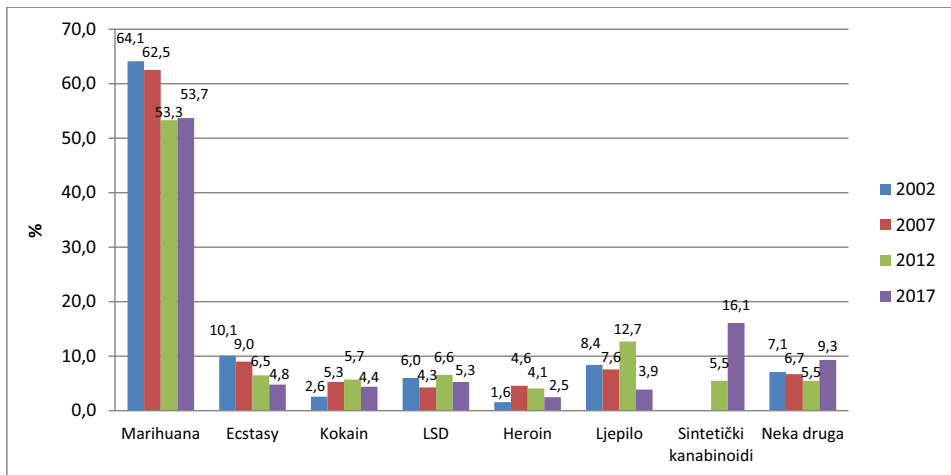
Slika 3. Srednjoškolci koji su konzumirali neku od droga (ikada u životu)

U istraživanju o zlouporabi sredstava ovisnosti provedenom 2017., najčešća opojna droga koju su srednjoškolci navodili da su probali bila je marihuana (53,7%). Na drugom mjestu s udjelom od 16,1% je bila droga koja pripada skupini sintetičkih kanabinoida (Galaxy, Spice i sl.) (Grafikon 10).

Iako se stanje nije mnogo promijenilo tijekom petnaestak godina od kako se provode ova istraživanja u smislu da je marihuana i nadalje najčešća opojna droga s kojom srednjoškolci eksperimentiraju, ipak se ne može zanemariti kako srednjoškolci sve češće eksperimentiraju i s nekim drugim drogama koje su dostupnije na tržištu i taj udio značajno raste. Od tih drugih droga, pokazalo se kako srednjoškolci najčešće konzumiraju tvari koje sadrže sintetičke kanabinoide. Oni su se pojavili unazad nekoliko godina. Slični su prirodnim kanabinoidima koji se nalaze u marihuani, no zbog svoje jače potentnosti uzrokuju teže kliničke simptome.

Grafikon 10. Vrsta psihoaktivne droge koju srednjoškolci najčešće konzumiraju

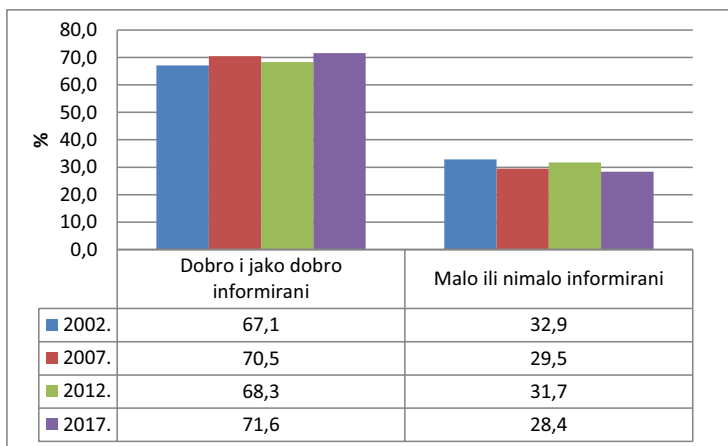
Znanje i odnos srednjoškolaca prema opojnim drogama

Srednjoškolci procjenjuju kako posjeduju solidno znanje o načinu djelovanja i štetnosti droga. Njih 41,4% misli kako su dobro, a 30,2% jako dobro informirani o načinu djelovanja i štetnosti droga. Nasuprot tome, 17,7% je onih koji su izjavili kako imaju malo informacija, a 10,7% je onih koji su izjavili kako gotovo ništa ne znaju o načinu djelovanja i štetnosti droga.

Usporedba podataka svih četiriju istraživanja provedenih u razdoblju 2002. - 2017. pokazuje kako nije došlo do bitne promjene u razini znanja. Tako je oko 70% srednjoškolaca koji su ocijenili da su dobro i jako dobro informirani u odnosu na

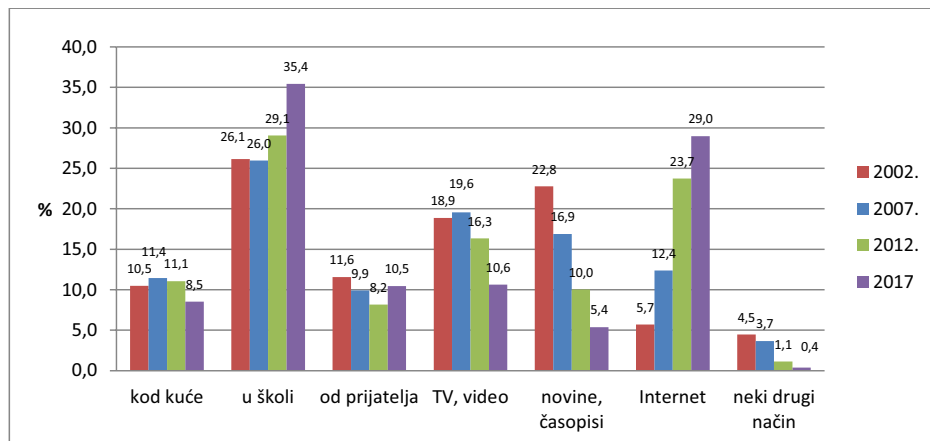
oko 30% srednjoškolaca koji su ocijenili da imaju malo ili nimalo informacija o načinu djelovanja i štetnosti opojnih droga (Grafikon 11).

Grafikon 11. Znanje srednjoškolaca o načinu djelovanja i štetnosti droga

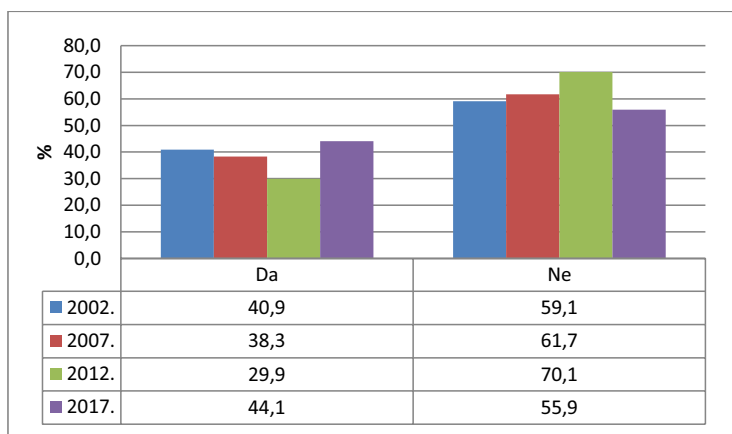
Škole su najznačajnije mjesto informiranja i educiranja mladih o svemu pa tako i o sredstvima ovisnosti. Sva ova istraživanja pokazuju kako najviše informacija o drogama srednjoškolci dobiju u školi. No, isto tako je sada evidentno kako internet postaje sve značajniji medij širenja informacija, a tisak (novine i časopisi) sve slabiji. Tako je, u istraživanju provedenom 2017., 35,4% srednjoškolaca izjavilo kako je dobilo informacije o drogama u školi, 29,0% putem interneta, a gotovo jednako njih putem televizije (10,6%) i od prijatelja (10,5%) (Grafikon 12).

Grafikon 12. Izvori i načini informiranja o drogama

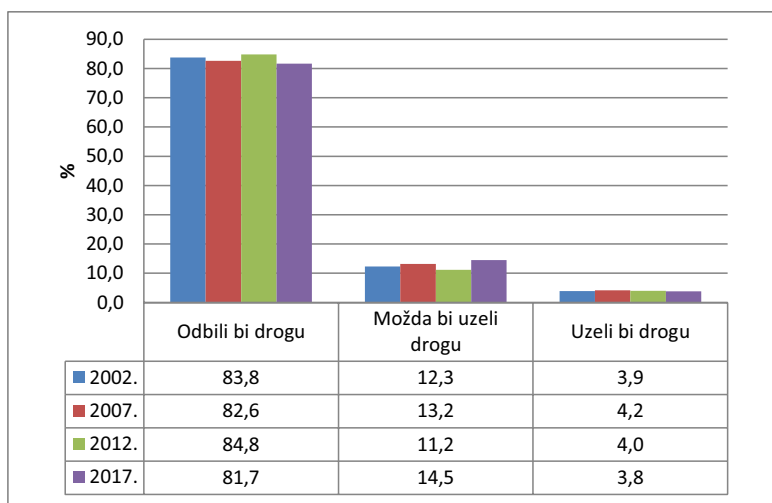
Rizične situacije s kojima se mladi susreću i zbog kojih bi mladi probali drogu postoje. Tako je 2017. gotovo polovica srednjoškolaca, odnosno njih 43,9%, (31,0% prvih razreda prema 55,7% završnih razreda) izjavilo kako je bilo u blizini nekoga tko uzima drogu (Grafikon 13).

Grafikon 13. Jesu li srednjoškolci bili u blizini nekoga tko uzima drogu

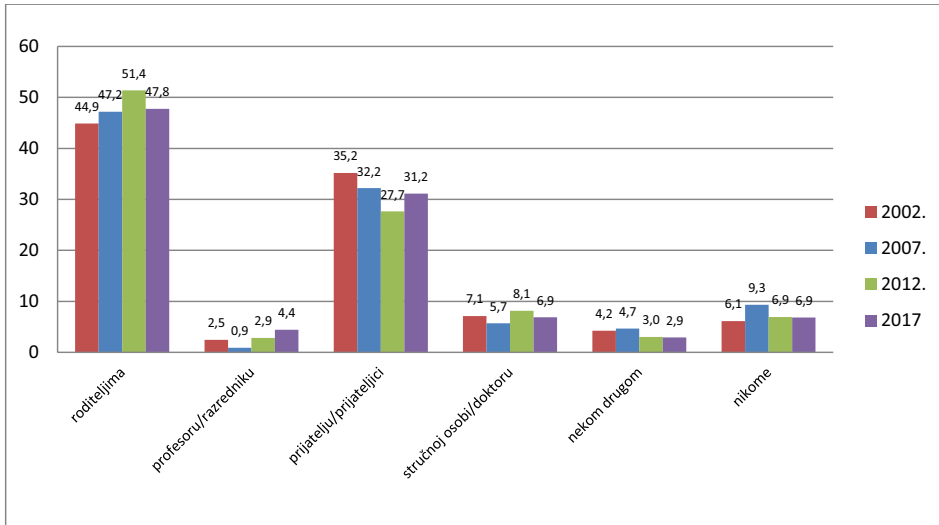
Većina srednjoškolaca je ipak svjesna rizika koji nosi eksperimentiranje i uzimanje droga. Naime, 2017., njih 81,7% bi odbilo drogu kad bi im netko ponudio, dok bi 14,5% možda uzelo. Samo njih 3,8% bi uzelo drogu kad bi im netko ponudio. Taj očigledni strah koji pobuđuje droga u mladim i/ili njihova svjesnost o teškim posljedicama uzimanja droga stalno je prisutna jer su se slični rezultati pokazali i u istraživanjima 2002., 2007. te 2012. (Grafikon 14).

Grafikon 14. Reagiranjje srednjoškolaca kad bi im netko ponudio drogu

Najviše je srednjoškolaca izjavilo kako bi se za pomoć obratilo svojim roditeljima (47,8%). Takvo stajalište je bilo i očekivano jer je naša kultura još uvijek obitelji orijentirana. Ono se nije bitno promijenilo niti tijekom godina. Zatim bi se za pomoć srednjoškolci obratili prijateljima (31,2%). Malo je onih koji bi se za pomoć obratili stručnoj osobi/doktoru (6,9%) te profesoru/razredniku (4,4%). Te osobe srednjoškolci ne percipiraju kao osobe kojima se isto mogu obratiti za pomoć (Grafikon 15).

Grafikon 15. Kome bi se srednjoškolci obratili za pomoć u slučaju nekog problema

Igre na sreću

U istraživanju provedenom 2017. po prvi smo put među mladima u srednjim školama Koprivničko-križevačke županije proveli ispitivanje učestalosti igranja igara na sreću (lutrijske igre, igre u casinima, na automatima, klađenje i slično). Prema rezultatima istraživanja, velika većina srednjoškolaca ne prakticira igranje igara na sreću. Tako je 72,1% srednjoškolaca izjavilo da nikada nije igralo igre na sreću, dok je 27,9% srednjoškolaca izjavilo da ima neko iskustvo s igranjem igara na sreću. Od toga, njih 15,2% igra nekoliko puta godišnje dok 12,7% često nalazi zabavu u igranju igara na sreću i to: 5,0% koji prakticiraju igre na sreću jednom ili dva puta mjesečno, 3,7% jednom ili dva puta tjedno, a 4,0% je onih koji prakticiraju igre na sreću gotovo svaki dan (Tablica 6).

Očekivano, mladići više igraju igre na sreću nego djevojke ($\chi^2=258,25$; $df=4$; $p=0,000$). Slično i srednjoškolci završnih razreda više igraju igre na sreću od srednjoškolaca prvih razreda ($\chi^2=35,43$; $df=4$; $p=0,000$) (Tablica 6).

Tablica 6. Učestalost igranja igara na sreću među srednjoškolicima 2017. po spolu i razredu

	SVI	SPOL		RAZRED	
		mladići	djevojke	prvi razred	završni razred
broj ispitanika	2.004	964	1.036	958	1.046
nikada ^a	72,1	56,3	87,1	78,0	66,7
nekoliko puta godišnje ^a	15,2	21,2	9,6	12,7	17,4
jednom ili dva puta mjesečno ^a	5,0	9,0	1,3	4,2	5,7
jednom ili dva puta tjedno ^a	3,7	7,2	0,5	2,2	5,2
gotovo svaki dan ^a	4,0	6,3	1,6	2,9	5,0
p vrijednost ^b		p=0,000		p=0,000	

^a: %

^b: χ^2

Napomena: U tablici nisu prikazani oni koji nisu naveli spol i/ili dob te se broj ispitanika po spolu i dobi ne poklapa s ukupnim brojem svih anketiranih učenika.

ZAKLJUČCI

Prema istraživanju o zloupotrebi sredstava ovisnosti među učenicima srednjih škola Koprivničko-križevačke županije provedenom 2017. visok je udio srednjoškolaca koji su probali cigarete i alkohol. Nasuprot tome, velika većina srednjoškolaca ipak nije probala opojne droge (82,3%).

Gotovo petina srednjoškolaca svakodnevno puši (19,6%), a taj se postotak penje na gotovo trećinu kod mladića završnih razreda (31,4%).

Alkoholna pića svakodnevno konzumira 3,9% srednjoškolaca. Najviše je onih srednjoškolaca koji najčešće konzumiraju alkoholna pića nekoliko puta mjesečno (39,4%). Iskustvo s opijanjem ima čak 9,7% srednjoškolaca. Kod konzumiranja alkoholnih pića, daleko veći postotak mladića nego djevojaka pije alkoholna pića i češće se opija.

Prema istraživanju 2017., 17,7% je srednjoškolaca koji su naveli da su probali neku od droga. Najčešća droga koju srednjoškolci konzumiraju je marihuana (53,7%).

Ohrabruje podatak kako je u opadanju udio učenika koji svakodnevno puše i kako je porastao udio učenika koji nikada nisu konzumirali alkohol. No, zabrinjava ponovni porast udjela srednjoškolaca koji su probali opojne droge i povremeno je konzumiraju, mada je ostao relativno mali i stabilan broj srednjoškolaca koji redovito i svakodnevno konzumiraju neku opojnu drogu (1,1%). Drogu češće konzumiraju mladići nego djevojke te srednjoškolci završnih razreda. Najčešće se konzumira marihuana, ali je u porastu konzumiranje sintetičkih droga (sintetičkih kanabinoida).

U istraživanju 2017. po prvi put se ispitivalo i iskustvo s igranjem igara na sreću te je nađeno kako 4,0% srednjoškolaca igra igre na sreću gotovo svaki dan. Očekivano, igre na sreću više prakticiraju mladići i više srednjoškolci završnih razreda.

Mladići su općenito više skloniji rizičnom ponašanju nego djevojke bilo da se radi o konzumiranju duhana, alkohola, droga ili prakticiranju igranja igara na sreću.

DODATAK: DETALJAN TABELARNI PRIKAZ ISTRAŽIVANJA

ODAZIV

Broj svih upisanih i anketiranih učenika po školama i godinama istraživanja

škola	2002.			1 razred			završni razred			UKUPNO		
	polaznici	anketirani	odaziv	polaznici	anketirani	odaziv	polaznici	anketirani	odaziv	polaznici	anketirani	odaziv
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Gimnazija dr. Ivana Kranjčeva Đurđevac	62	61	98,4	56	54	96,4	118	115	97,5			
Strukovna škola Đurđevac	249	208	83,5	207	166	80,2	456	374	82,0			
Gimnazija „Fran Galović“, Koprivnica	197	193	98,0	162	142	87,7	359	335	93,3			
Srednja škola Koprivnica	246	170	69,1	195	155	79,5	441	325	73,7			
Obrtnička škola Koprivnica	325	322	99,1	265	240	90,6	590	562	95,3			
Gimnazija Ivana Zakmardija Dijankovečkoga Križevci	91	85	93,4	101	88	87,1	192	173	90,1			
Srednja škola „Ivan Seljanec“ Križevci	156	142	91,0	140	120	85,7	296	262	88,5			
Srednja gospodarska škola Križevci	154	137	89,0	89	87	97,8	243	224	92,2			
UKUPNO	1.480	1.318	89,1	1.215	1.052	86,6	2.695	2.370	87,9			

škola	2007.			1 razred			završni razred			UKUPNO		
	polaznici	anketirani	odaziv	polaznici	anketirani	odaziv	polaznici	anketirani	odaziv	polaznici	anketirani	odaziv
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Gimnazija dr. Ivana Kranjčeva Đurđevac	53	50	94,3	56	48	85,7	109	98	89,9			
Strukovna škola Đurđevac	231	203	87,9	236	197	83,5	467	400	85,7			
Gimnazija „Fran Galović“, Koprivnica	170	149	87,6	194	145	74,7	364	294	80,8			
Srednja škola Koprivnica	330	296	89,7	248	205	82,7	578	501	86,7			
Obrtnička škola Koprivnica	217	151	69,6	213	163	76,5	430	314	73,0			
Gimnazija Ivana Zakmardija Dijankovečkoga Križevci	98	76	77,6	82	69	84,1	180	145	80,6			
Srednja škola „Ivan Seljanec“ Križevci	155	131	84,5	123	99	80,5	278	230	82,7			
Srednja gospodarska škola Križevci	120	104	86,7	138	127	92,0	258	231	89,5			
UKUPNO	1.374	1.160	84,4	1.290	1.053	81,6	2.664	2.213	83,1			

Zlouporaba sredstava ovisnosti među srednjoškolicima

2012.	1 razred			završni razred			UKUPNO		
	polaznici	anketirani	odaziv	polaznici	anketirani	odaziv	polaznici	anketirani	odaziv
	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Gimnazija dr. Ivana Kranjčeva Đurđevac	51	49	96,1	52	50	96,2	103	99	96,1
Strukovna škola Đurđevac	227	213	93,8	224	209	93,3	451	422	93,6
Gimnazija „Fran Galović“, Koprivnica	197	186	94,4	143	127	88,8	340	313	92,1
Srednja škola Koprivnica	292	270	92,5	240	218	90,8	532	488	91,7
Obrtnička škola Koprivnica	251	227	90,4	226	201	88,9	477	428	89,7
Gimnazija Ivana Zakmardija Dijankovečkoga Križevci	90	84	93,3	82	74	90,2	172	158	91,9
Srednja škola „Ivan Seljanec“ Križevci	154	143	92,9	101	82	81,2	255	225	88,2
Srednja gospodarska škola Križevci	126	99	78,6	84	67	79,8	210	166	79,0
UKUPNO	1.388	1.271	91,6	1.152	1.028	89,2	2.540	2.299	90,5

Napomena: jedan četvrti razred (28 učenika) nije zabunom primio ankete, što je uočeno na kraju, pa oni nisu bili anketirani

2017.	1 razred			završni razred			UKUPNO		
	polaznici	anketirani	odaziv	polaznici	anketirani	odaziv	polaznici	anketirani	odaziv
	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Gimnazija dr. Ivana Kraničeva Đurđevac	42	40	95,2	43	41	95,3	85	81	95,3
Strukovna škola Đurđevac	169	157	92,9	152	139	91,4	321	296	92,2
Gimnazija „Fran Galović“, Koprivnica	165	163	98,8	164	160	97,6	329	323	98,2
Srednja škola Koprivnica	227	218	96,0	271	247	91,1	498	465	93,4
Obrtnička škola Koprivnica	173	157	90,8	227	199	87,7	400	356	89,0
Gimnazija Ivana Zakmardija Dijankovečkoga Križevci	74	64	86,5	95	80	84,2	169	144	85,2
Srednja škola „Ivan Seljanec“ Križevci	110	105	95,5	140	114	81,4	250	219	87,6
Srednja gospodarska škola Križevci	69	51	73,9	95	75	78,9	164	126	76,8
UKUPNO	1.029	955	92,8	1.187	1.055	88,9	2.216	2.010	90,7

REZULTATI ISTRAŽIVANJA PO ANKETNIM PITANJIMA I GODINAMA ISTRAŽIVANJA

PUŠENJE

Raširenost pušenja među učenicima (Pitanje 1. Pušiš li cigarete?)

2002.	Razred	Mladići		Djevojke		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%
Nikada nisu pušili	Prvi	165	24,7	186	28,7	351	26,7
	Završni	106	20,4	88	16,5	194	18,5
	Ukupno	271	22,8	274	23,2	545	23,0
Jednom su pušili	Prvi	136	20,4	162	25,0	298	22,6
	Završni	85	16,4	72	13,5	157	14,9
	Ukupno	221	18,6	234	19,8	455	19,2
Nekoliko puta su pušili	Prvi	142	21,3	156	24,0	298	22,6
	Završni	112	21,6	123	23,1	235	22,4
	Ukupno	254	21,4	279	23,6	533	22,5
Povremeno puše	Prvi	119	17,8	91	14,0	210	15,9
	Završni	108	20,8	92	17,3	200	19,0
	Ukupno	227	19,1	183	15,5	410	17,3
Redovito puše	Prvi	106	15,9	54	8,3	160	12,1
	Završni	108	20,8	157	29,5	265	25,2
	Ukupno	214	18,0	211	17,9	425	17,9
Ukupno	Prvi	668	100,0	649	100,0	1.317	100,0
	Završni	519	100,0	532	100,0	1.051	100,0
	Ukupno	1.187	100,0	1.181	100,0	2.368	100,0

2007.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Ne puše uopće	Prvi	290	49,8	257	45,1	0	0,0	547	47,3
	Završni	216	42,8	200	37,2	2	25,0	418	39,8
	Ukupno	506	46,6	457	41,2	2	15,4	965	43,7
Probali pušiti, ali više ne puše	Prvi	105	18,0	115	20,2	0	0,0	220	19,0
	Završni	58	11,5	87	16,2	0	0,0	145	13,8
	Ukupno	163	15,0	202	18,2	0	0,0	365	16,5
Puše rijetko	Prvi	42	7,2	56	9,8	1	20,0	99	8,6
	Završni	48	9,5	48	8,9	0	0,0	96	9,1
	Ukupno	90	8,3	104	9,4	1	7,7	195	8,8
Povremeno puše, barem jednom tjedno	Prvi	40	6,9	37	6,5	1	20,0	78	6,7
	Završni	31	6,1	37	6,9	0	0,0	68	6,5
	Ukupno	71	6,5	74	6,7	1	7,7	146	6,6
Redovito puše	Prvi	105	18,0	105	18,4	3	60,0	213	18,4
	Završni	152	30,1	166	30,9	6	75,0	324	30,8
	Ukupno	257	23,6	271	24,5	9	69,2	537	24,3
Ukupno	Prvi	582	100,0	570	100,0	5	100,0	1.157	100,0
	Završni	505	100,0	538	100,0	8	100,0	1.051	100,0
	Ukupno	1.087	100,0	1.108	100,0	13	100,0	2.208	100,0

Zlouporaba sredstava ovisnosti među srednjoškolicima

2012.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Ne puše uopće	Prvi	324	47,6	286	49,3	4	36,4	614	48,3
	Završni	198	39,0	207	40,1	1	25,0	406	39,5
	Ukupno	522	43,9	493	45,0	5	33,3	1020	44,4
Probali pušiti, ali više ne puše	Prvi	133	19,6	117	20,2	0	0,0	250	19,7
	Završni	67	13,2	75	14,5	0	0,0	142	13,8
	Ukupno	200	16,8	192	17,5	0	0,0	392	17,1
Puše rijetko	Prvi	51	7,5	48	8,3	0	0,0	99	7,8
	Završni	43	8,5	46	8,9	0	0,0	89	8,7
	Ukupno	94	7,9	94	8,6	0	0,0	188	8,2
Povremeno puše, barem jednom tjedno	Prvi	36	5,3	54	9,3	3	27,3	93	7,3
	Završni	36	7,1	39	7,6	0	0,0	75	7,3
	Ukupno	72	6,1	93	8,5	3	20,0	168	7,3
Redovito puše	Prvi	136	20,0	75	12,9	4	36,4	215	16,9
	Završni	164	32,3	149	28,9	3	75,0	316	30,7
	Ukupno	300	25,3	224	20,4	7	46,7	531	23,1
Ukupno	Prvi	680	100,0	580	100,0	11	100,0	1271	100,0
	Završni	508	100,0	516	100,0	4	100,0	1028	100,0
	Ukupno	1188	100,0	1096	100,0	15	100,0	2299	100,0

2017.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Ne puše uopće	Prvi	264	55,7	277	57,1	0	0,0	541	56,4
	Završni	174	35,2	227	41,0	0	0,0	401	38,2
	Ukupno	438	45,2	504	48,6	0	0,0	942	46,9
Probali pušiti, ali više ne puše	Prvi	91	19,2	100	20,6	1	100,0	192	20,0
	Završni	86	17,4	101	18,3	0	0,0	187	17,8
	Ukupno	177	18,3	201	19,4	1	25,0	379	18,9
Puše rijetko	Prvi	38	8,0	36	7,4	0	0,0	74	7,7
	Završni	44	8,9	50	9,0	1	33,3	95	9,0
	Ukupno	82	8,5	86	8,3	1	25,0	169	8,4
Povremeno puše, barem jednom tjedno	Prvi	31	6,5	29	6,0	0	0,0	60	6,3
	Završni	35	7,1	30	5,4	2	66,7	67	6,4
	Ukupno	66	6,8	59	5,7	2	50,0	127	6,3
Redovito puše	Prvi	50	10,5	43	8,9	0	0,0	93	9,7
	Završni	155	31,4	145	26,2	0	0,0	300	28,6
	Ukupno	205	21,2	188	18,1	0	0,0	393	19,6
Ukupno	Prvi	474	100,0	485	100,0	1	100,0	960	100,0
	Završni	494	100,0	553	100,0	3	100,0	1050	100,0
	Ukupno	968	100,0	1038	100,0	4	100,0	2010	100,0

Pušenje među roditeljima (Pitanje 2. Puše li tvoji roditelji?)

2002.	Razred	Mladići		Djevojke		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%
Ne puši niti jedan roditelj	Prvi	317	47,7	307	47,2	624	47,5
	Završni	256	49,2	233	44,1	489	46,7
	Ukupno	573	48,4	540	45,8	1.113	47,1
Puši samo otac	Prvi	133	20,0	134	20,6	267	20,3
	Završni	117	22,5	137	25,9	254	24,2
	Ukupno	250	21,1	271	23,0	521	22,0
Puši samo majka	Prvi	89	13,4	91	14,0	180	13,7
	Završni	59	11,3	60	11,4	119	11,4
	Ukupno	148	12,5	151	12,8	299	12,7
Puše oboje	Prvi	126	18,9	118	18,2	244	18,6
	Završni	88	16,9	98	18,6	186	17,7
	Ukupno	214	18,1	216	18,3	430	18,2
Ukupno	Prvi	665	100,0	650	100,0	1.315	100,0
	Završni	520	100,0	528	100,0	1.048	100,0
	Ukupno	1.185	100,0	1.178	100,0	2.363	100,0

2007.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Ne puši niti jedan roditelj	Prvi	253	43,4	265	46,6	2	40,0	520	44,9
	Završni	247	49,3	254	47,0	3	37,5	504	48,0
	Ukupno	500	46,1	519	46,8	5	38,5	1.024	46,4
Puši samo otac	Prvi	134	23,0	112	19,7	1	20,0	247	21,3
	Završni	104	20,8	127	23,5	1	12,5	232	22,1
	Ukupno	238	22,0	239	21,6	2	15,4	479	21,7
Puši samo majka	Prvi	104	17,8	93	16,3	0	0,0	197	17,0
	Završni	69	13,8	73	13,5	0	0,0	142	13,5
	Ukupno	173	16,0	166	15,0	0	0,0	339	15,4
Puše oboje	Prvi	92	15,8	99	17,4	2	40,0	193	16,7
	Završni	81	16,2	86	15,9	4	50,0	171	16,3
	Ukupno	173	16,0	185	16,7	6	46,2	364	16,5
Ukupno	Prvi	583	100,0	569	100,0	5	100,0	1.157	100,0
	Završni	501	100,0	540	100,0	8	100,0	1.049	100,0
	Ukupno	1.084	100,0	1.109	100,0	13	100,0	2.206	100,0

Zlouporaba sredstava ovisnosti među srednjoškolicima

2012.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Ne puši niti jedan roditelj	Prvi	334	49,3	298	51,4	4	36,4	636	50,1
	Završni	246	48,5	256	49,7	2	50,0	504	49,1
	Ukupno	580	48,9	554	50,6	6	40,0	1.140	49,7
Puši samo otac	Prvi	118	17,4	121	20,9	3	27,3	242	19,1
	Završni	93	18,3	93	18,1	1	25,0	187	18,2
	Ukupno	211	17,8	214	19,5	4	26,7	429	18,7
Puši samo majka	Prvi	102	15,0	72	12,4	1	9,1	175	13,8
	Završni	86	17,0	77	15,0	1	25,0	164	16,0
	Ukupno	188	15,9	149	13,6	2	13,3	339	14,8
Puše oboje	Prvi	124	18,3	89	15,3	3	27,3	216	17,0
	Završni	82	16,2	89	17,3	0	0,0	171	16,7
	Ukupno	206	17,4	178	16,3	3	20,0	387	16,9
Ukupno	Prvi	678	100,0	580	100,0	11	100,0	1.269	100,0
	Završni	507	100,0	515	100,0	4	100,0	1.026	100,0
	Ukupno	1.185	100,0	1.095	100,0	15	100,0	2.295	100,0

2017.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Ne puši niti jedan roditelj	Prvi	219	46,2	236	48,7	0	0,0	455	47,4
	Završni	238	48,2	276	49,9	0	0,0	514	49,0
	Ukupno	457	47,2	512	49,3	0	0,0	969	48,2
Puši samo otac	Prvi	107	22,6	87	17,9	1	100,0	195	20,3
	Završni	102	20,6	105	19,0	0	0,0	207	19,7
	Ukupno	209	21,6	192	18,5	1	25,0	402	20,0
Puši samo majka	Prvi	52	11,0	77	15,9	0	0,0	129	13,4
	Završni	74	15,0	71	12,8	0	0,0	145	13,8
	Ukupno	126	13,0	148	14,3	0	0,0	274	13,6
Puše oboje	Prvi	96	20,3	84	17,3	0	0,0	180	18,8
	Završni	80	16,2	100	18,1	2	66,7	182	17,3
	Ukupno	176	18,2	184	17,7	2	50,0	362	18,0
Nepoznato	Prvi	0	0,0	1	0,2	0	0,0	1	0,1
	Završni	0	0,0	1	0,2	1	33,3	2	0,2
	Ukupno	0	0,0	2	0,2	1	25,0	3	0,1
Ukupno	Prvi	474	100,0	485	100,0	1	100,0	960	100,0
	Završni	494	100,0	553	100,0	3	100,0	1.050	100,0
	Ukupno	968	100,0	1.038	100,0	4	100,0	2.010	100,0

ZLOUPORABA ALKOHOLA

Pijenje alkoholnih pića (Pitanje 3. Piješ li alkoholna pića?)

2002.	Razred	Mladići		Djevojke		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%
Nikada ne piju	Prvi	134	20,2	165	25,4	299	22,8
	Završni	51	9,8	60	11,3	111	10,6
	Ukupno	185	15,7	225	19,1	410	17,4
Piju nekoliko puta godišnje	Prvi	222	33,4	281	43,3	503	38,3
	Završni	117	22,6	176	33,1	293	27,9
	Ukupno	339	28,7	457	38,7	796	33,7
Piju nekoliko puta mjesečno	Prvi	169	25,5	165	25,4	334	25,4
	Završni	196	37,8	231	43,4	427	40,7
	Ukupno	365	30,9	396	33,5	761	32,2
Piju nekoliko puta tjedno	Prvi	114	17,2	33	5,1	147	11,2
	Završni	106	20,5	49	9,2	155	14,8
	Ukupno	220	18,6	82	6,9	302	12,8
Piju gotovo svaki dan	Prvi	25	3,8	5	0,8	30	2,3
	Završni	48	9,3	16	3,0	64	6,1
	Ukupno	73	6,2	21	1,8	94	4,0
Ukupno	Prvi	664	100,0	649	100,0	1.313	100,0
	Završni	518	100,0	532	100,0	1.050	100,0
	Ukupno	1.182	100,0	1.181	100,0	2.363	100,0

2007.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Nikada ne piju	Prvi	103	17,7	99	17,4	0	0,0	202	17,5
	Završni	39	7,7	46	8,5	1	12,5	86	8,2
	Ukupno	142	13,1	145	13,1	1	7,7	288	13,1
Piju nekoliko puta godišnje	Prvi	142	24,4	185	32,6	0	0,0	327	28,3
	Završni	76	15,1	200	37,1	0	0,0	276	26,3
	Ukupno	218	20,1	385	34,8	0	0,0	603	27,3
Piju nekoliko puta mjesečno	Prvi	183	31,5	215	37,9	1	20,0	399	34,6
	Završni	220	43,7	229	42,5	3	37,5	452	43,0
	Ukupno	403	37,1	444	40,1	4	30,8	851	38,6
Piju nekoliko puta tjedno	Prvi	117	20,1	55	9,7	1	20,0	173	15,0
	Završni	115	22,8	45	8,3	1	12,5	161	15,3
	Ukupno	232	21,4	100	9,0	2	15,4	334	15,1
Piju gotovo svaki dan	Prvi	36	6,2	14	2,5	3	60,0	53	4,6
	Završni	54	10,7	19	3,5	3	37,5	76	7,2
	Ukupno	90	8,3	33	3,0	6	46,2	129	5,9
Ukupno	Prvi	581	100,0	568	100,0	5	100,0	1.154	100,0
	Završni	504	100,0	539	100,0	8	100,0	1.051	100,0
	Ukupno	1.085	100,0	1.107	100,0	13	100,0	2.205	100,0

Zlouporaba sredstava ovisnosti među srednjoškolicima

2012.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Nikada ne piju	Prvi	93	13,7	101	17,4	2	18,2	196	15,4
	Završni	46	9,1	36	7,0	0	0,0	82	8,0
	Ukupno	139	11,7	137	12,5	2	13,3	278	12,1
Piju nekoliko puta godišnje	Prvi	199	29,3	236	40,7	1	9,1	436	34,3
	Završni	92	18,1	190	36,8	2	50,0	284	27,6
	Ukupno	291	24,5	426	38,9	3	20,0	720	31,3
Piju nekoliko puta mjesečno	Prvi	250	36,8	187	32,2	5	45,5	442	34,8
	Završni	202	39,8	231	44,8	1	25,0	434	42,2
	Ukupno	452	38,1	418	38,1	6	40,0	876	38,1
Piju nekoliko puta tjedno	Prvi	103	15,2	39	6,7	2	18,2	144	11,3
	Završni	117	23,0	40	7,8	1	25,0	158	15,4
	Ukupno	220	18,5	79	7,2	3	20,0	302	13,1
Piju gotovo svaki dan	Prvi	34	5,0	17	2,9	1	9,1	52	4,1
	Završni	51	10,0	19	3,7	0	0,0	70	6,8
	Ukupno	85	7,2	36	3,3	1	6,7	122	5,3
Ukupno	Prvi	679	100,0	580	100,0	11	100,0	1.270	100,0
	Završni	508	100,0	516	100,0	4	100,0	1.028	100,0
	Ukupno	1.187	100,0	1.096	100,0	15	100,0	2.298	100,0

2017.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Nikada ne piju	Prvi	93	19,6	97	20,0	0	0,0	190	19,8
	Završni	57	11,5	50	9,0	0	0,0	107	10,2
	Ukupno	150	15,5	147	14,2	0	0,0	297	14,8
Piju nekoliko puta godišnje	Prvi	163	34,4	180	37,1	1	100,0	344	35,8
	Završni	105	21,3	180	32,5	0	0,0	285	27,1
	Ukupno	268	27,7	360	34,7	1	25,0	629	31,3
Piju nekoliko puta mjesečno	Prvi	146	30,8	176	36,3	0	0,0	322	33,5
	Završni	207	41,9	260	47,0	1	33,3	468	44,6
	Ukupno	353	36,5	436	42,0	1	25,0	790	39,3
Piju nekoliko puta tjedno	Prvi	47	9,9	27	5,6	0	0,0	74	7,7
	Završni	93	18,8	46	8,3	0	0,0	139	13,2
	Ukupno	140	14,5	73	7,0	0	0,0	213	10,6
Piju gotovo svaki dan	Prvi	24	5,1	5	1,0	0	0,0	29	3,0
	Završni	31	6,3	16	2,9	2	66,7	49	4,7
	Ukupno	55	5,7	21	2,0	2	50,0	78	3,9
Nepoznato	Prvi	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Završni	1	0,2	1	0,2	0	0,0	2	0,2
	Ukupno	1	0,1	1	0,1	0	0,0	2	0,1
Više odgovora	Prvi	1	0,2	0	0,0	0	0,0	1	0,1
	Završni	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Ukupno	1	0,1	0	0,0	0	0,0	1	0,0
Ukupno	Prvi	474	100,0	485	100,0	1	100,0	960	100,0
	Završni	494	100,0	553	100,0	3	100,0	1.050	100,0
	Ukupno	968	100,0	1.038	100,0	4	100,0	2.010	100,0

Opijanje (Pitanje 4. Jesi li do sada bio/la pijan?)

2002.	Razred	Mladići		Djevojke		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%
Nikada do sada nisu bili pijani	Prvi	157	23,6	273	41,9	430	32,6
	Završni	54	10,5	103	19,5	157	15,1
	Ukupno	211	17,9	376	31,9	587	24,9
Jednom su u životu bili pijani	Prvi	165	24,8	176	27,0	341	25,9
	Završni	74	14,4	118	22,3	192	18,4
	Ukupno	239	20,3	294	24,9	533	22,6
Više su puta u životu bili pijani	Prvi	216	32,4	146	22,4	362	27,5
	Završni	181	35,2	176	33,3	357	34,3
	Ukupno	397	33,6	322	27,3	719	30,5
Više puta godišnje se opiju	Prvi	63	9,5	32	4,9	95	7,2
	Završni	88	17,1	63	11,9	151	14,5
	Ukupno	151	12,8	95	8,1	246	10,4
Više puta mjesečno se opiju	Prvi	65	9,8	24	3,7	89	6,8
	Završni	117	22,8	68	12,9	185	17,8
	Ukupno	182	15,4	92	7,8	274	11,6
Ukupno	Prvi	666	100,0	651	100,0	1.317	100,0
	Završni	514	100,0	528	100,0	1.042	100,0
	Ukupno	1.180	100,0	1.179	100,0	2.359	100,0

2007.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Nikada do sada nisu bili pijani	Prvi	129	22,2	157	27,6	0	0,0	286	24,8
	Završni	43	8,6	79	14,7	0	0,0	122	11,7
	Ukupno	172	15,9	236	21,4	0	0,0	408	18,6
Jednom su u životu bili pijani	Prvi	81	13,9	124	21,8	0	0,0	205	17,7
	Završni	38	7,6	86	16,0	2	25,0	126	12,1
	Ukupno	119	11,0	210	19,0	2	15,4	331	15,1
Više su puta u životu bili pijani	Prvi	200	34,4	185	32,6	2	40,0	387	33,5
	Završni	170	34,1	207	38,5	2	25,0	379	36,3
	Ukupno	370	34,2	392	35,5	4	30,8	766	34,8
Više puta godišnje se opiju	Prvi	85	14,6	51	9,0	1	20,0	137	11,9
	Završni	99	19,8	91	16,9	1	12,5	191	18,3
	Ukupno	184	17,0	142	12,9	2	15,4	328	14,9
Više puta mjesečno se opiju	Prvi	87	14,9	51	9,0	2	40,0	140	12,1
	Završni	149	29,9	74	13,8	3	37,5	226	21,6
	Ukupno	236	21,8	125	11,3	5	38,5	366	16,6
Ukupno	Prvi	582	100,0	568	100,0	5	100,0	1.155	100,0
	Završni	499	100,0	537	100,0	8	100,0	1.044	100,0
	Ukupno	1.081	100,0	1.105	100,0	13	100,0	2.199	100,0

Zlouporaba sredstava ovisnosti među srednjoškolicima

2012.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Nikada do sada nisu bili pijani	Prvi	150	22,1	203	35,1	2	18,2	355	28,0
	Završni	49	9,7	60	11,7	1	25,0	110	10,8
	Ukupno	199	16,8	263	24,1	3	20,0	465	20,3
Jednom su u životu bili pijani	Prvi	127	18,7	124	21,5	2	18,2	253	20,0
	Završni	43	8,5	79	15,4	0	0,0	122	11,9
	Ukupno	170	14,4	203	18,6	2	13,3	375	16,4
Više su puta u životu bili pijani	Prvi	237	35,0	198	34,3	6	54,5	441	34,8
	Završni	164	32,4	235	45,8	2	50,0	401	39,2
	Ukupno	401	33,9	433	39,7	8	53,3	842	36,8
Više puta godišnje se opiju	Prvi	95	14,0	36	6,2	0	0,0	131	10,3
	Završni	102	20,2	81	15,8	1	25,0	184	18,0
	Ukupno	197	16,6	117	10,7	1	6,7	315	13,8
Više puta mjesečno se opiju	Prvi	69	10,2	17	2,9	1	9,1	87	6,9
	Završni	148	29,2	58	11,3	0	0,0	206	20,1
	Ukupno	217	18,3	75	6,9	1	6,7	293	12,8
Ukupno	Prvi	678	100,0	578	100,0	11	100,0	1.267	100,0
	Završni	506	100,0	513	100,0	4	100,0	1.023	100,0
	Ukupno	1.184	100,0	1.091	100,0	15	100,0	2.290	100,0

2017.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Nikada do sada nisu bili pijani	Prvi	152	32,1	220	45,4	0	0,0	372	38,8
	Završni	53	10,7	105	19,0	1	33,3	159	15,1
	Ukupno	205	21,2	325	31,3	1	25,0	531	26,4
Jednom su u životu bili pijani	Prvi	96	20,3	104	21,4	1	100,0	201	20,9
	Završni	59	11,9	71	12,8	0	0,0	130	12,4
	Ukupno	155	16,0	175	16,9	1	25,0	331	16,5
Više su puta u životu bili pijani	Prvi	143	30,2	108	22,3	0	0,0	251	26,1
	Završni	183	37,0	247	44,7	0	0,0	430	41,0
	Ukupno	326	33,7	355	34,2	0	0,0	681	33,9
Više puta godišnje se opiju	Prvi	53	11,2	27	5,6	0	0,0	80	8,3
	Završni	108	21,9	81	14,6	0	0,0	189	18,0
	Ukupno	161	16,6	108	10,4	0	0,0	269	13,4
Više puta mjesečno se opiju	Prvi	29	6,1	26	5,4	0	0,0	55	5,7
	Završni	90	18,2	49	8,9	1	33,3	140	13,3
	Ukupno	119	12,3	75	7,2	1	25,0	195	9,7
Nepoznato	Prvi	1	0,1	0	0,0	0	0,0	1	0,0
	Završni	1	0,1	0	0,0	1	25,0	2	0,1
	Ukupno	2	0,2	0	0,0	1	25,0	3	0,1
Ukupno	Prvi	474	100,0	485	100,0	1	100,0	960	100,0
	Završni	494	100,0	553	100,0	3	100,0	1050	100,0
	Ukupno	968	100,0	1038	100,0	4	100,0	2010	100,0

ZLOUPORABA DROGA

Osobna iskustva učenika s drogom (Pitanje 5. Kakva su tvoja osobna iskustva s uzimanjem droga?)

2002.	Razred	Mladići		Djevojke		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%
Nisu probali	Prvi	563	84,5	610	93,8	1173	89,1
	Završni	382	73,5	382	72,2	764	72,8
	Ukupno	945	79,7	992	84,1	1937	81,9
Probali su jednom	Prvi	46	6,9	28	4,3	74	5,6
	Završni	49	9,4	60	11,3	109	10,4
	Ukupno	95	8,0	88	7,5	183	7,7
Probali su nekoliko puta, ali više ne	Prvi	22	3,3	7	1,1	29	2,2
	Završni	48	9,2	51	9,6	99	9,4
	Ukupno	70	5,9	58	4,9	128	5,4
Uzimaju povremeno	Prvi	23	3,5	4	0,6	27	2,1
	Završni	31	6,0	28	5,3	59	5,6
	Ukupno	54	4,6	32	2,7	86	3,6
Uzimaju redovito	Prvi	12	1,8	1	0,2	13	1,0
	Završni	10	1,9	8	1,5	18	1,7
	Ukupno	22	1,9	9	0,8	31	1,3
Ukupno	Prvi	666	100,0	650	100,0	1.316	100,0
	Završni	520	100,0	529	100,0	1.049	100,0
	Ukupno	1.186	100,0	1.179	100,0	2.365	100,0

2007.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Nisu probali	Prvi	513	88,3	521	91,4	4	80,0	1038	89,8
	Završni	356	70,5	401	74,3	5	62,5	762	72,4
	Ukupno	869	80,0	922	83,1	9	69,2	1800	81,5
Probali su jednom	Prvi	30	5,2	20	3,5	0	0,0	50	4,3
	Završni	46	9,1	48	8,9	0	0,0	94	8,9
	Ukupno	76	7,0	68	6,1	0	0,0	144	6,5
Probali su nekoliko puta, ali više ne	Prvi	20	3,4	17	3,0	0	0,0	37	3,2
	Završni	52	10,3	55	10,2	0	0,0	107	10,2
	Ukupno	72	6,6	72	6,5	0	0,0	144	6,5
Uzimaju povremeno	Prvi	11	1,9	7	1,2	0	0,0	18	1,6
	Završni	38	7,5	30	5,6	0	0,0	68	6,5
	Ukupno	49	4,5	37	3,3	0	0,0	86	3,9
Uzimaju redovito	Prvi	7	1,2	5	0,9	1	20,0	13	1,1
	Završni	13	2,6	6	1,1	3	37,5	22	2,1
	Ukupno	20	1,8	11	1,0	4	30,8	35	1,6
Ukupno	Prvi	581	100,0	570	100,0	5	100,0	1.156	100,0
	Završni	505	100,0	540	100,0	8	100,0	1.053	100,0
	Ukupno	1.086	100,0	1.110	100,0	13	100,0	2.209	100,0

Zlouporaba sredstava ovisnosti među srednjoškolicima

2012.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Nisu probali	Prvi	597	88,1	546	94,3	9	81,8	1152	90,9
	Završni	370	73,0	437	84,9	1	25,0	808	78,8
	Ukupno	967	81,6	983	89,9	10	66,7	1960	85,4
Probali su jednom	Prvi	41	6,0	21	3,6	1	9,1	63	5,0
	Završni	45	8,9	26	5,0	1	25,0	72	7,0
	Ukupno	86	7,3	47	4,3	2	13,3	135	5,9
Probali su nekoliko puta, ali više ne	Prvi	23	3,4	7	1,2	0	0,0	30	2,4
	Završni	48	9,5	33	6,4	0	0,0	81	7,9
	Ukupno	71	6,0	40	3,7	0	0,0	111	4,8
Uzimaju povremeno	Prvi	11	1,6	4	0,7	1	9,1	16	1,3
	Završni	27	5,3	8	1,6	2	50,0	37	3,6
	Ukupno	38	3,2	12	1,1	3	20,0	53	2,3
Uzimaju redovito	Prvi	6	0,9	1	0,2	0	0,0	7	0,6
	Završni	17	3,4	11	2,1	0	0,0	28	2,7
	Ukupno	23	1,9	12	1,1	0	0,0	35	1,5
Ukupno	Prvi	678	100,0	579	100,0	11	100,0	1.268	100,0
	Završni	507	100,0	515	100,0	4	100,0	1.026	100,0
	Ukupno	1.185	100,0	1.094	100,0	15	100,0	2.294	100,0

2017.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Nisu probali	Prvi	415	87,6	461	95,1	1	100,0	877	91,4
	Završni	334	67,6	435	78,7	1	33,3	770	73,3
	Ukupno	749	77,4	896	86,3	2	50,0	1647	81,9
Probali su jednom	Prvi	25	5,3	10	2,1	0	0,0	35	3,6
	Završni	41	8,3	37	6,7	1	33,3	79	7,5
	Ukupno	66	6,8	47	4,5	1	25,0	114	5,7
Probali su nekoliko puta, ali više ne	Prvi	17	3,6	8	1,6	0	0,0	25	2,6
	Završni	63	12,8	46	8,3	0	0,0	109	10,4
	Ukupno	80	8,3	54	5,2	0	0,0	134	6,7
Uzimaju povremeno	Prvi	6	1,3	1	0,2	0	0,0	7	0,7
	Završni	46	9,3	30	5,4	0	0,0	76	7,2
	Ukupno	52	5,4	31	3,0	0	0,0	83	4,1
Uzimaju redovito	Prvi	8	1,7	3	0,6	0	0,0	11	1,1
	Završni	6	1,2	5	0,9	1	33,3	12	1,1
	Ukupno	14	1,4	8	0,8	1	25,0	23	1,1
Nepoznato	Prvi	3	0,6	2	0,4	0	0,0	5	0,5
	Završni	4	0,8	0	0,0	0	0,0	4	0,4
	Ukupno	7	0,7	2	0,2	0	0,0	9	0,4
Ukupno	Prvi	474	100,0	485	100,0	1	100,0	960	100,0
	Završni	494	100,0	553	100,0	3	100,0	1050	100,0
	Ukupno	968	100,0	1038	100,0	4	100,0	2010	100,0

Vrste droga koju su učenici konzumirali (Pitanje 6. Koju si drogu uzimao/la?)

Odgovor	2002.		2007.		2012.		2017.	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Marihuana	395	64,1	380	62,5	289	53,3	316	53,7
Ecstasy	62	10,1	55	9,0	35	6,5	28	4,8
Kokain	16	2,6	32	5,3	31	5,7	26	4,4
LSD	37	6,0	26	4,3	36	6,6	31	5,3
Heroin	10	1,6	28	4,6	22	4,1	15	2,5
Ljepilo	52	8,4	46	7,6	69	12,7	23	3,9
Sintetički kanabinoidi	0	0,0	0	0	30	5,5	95	16,1
Neka druga	44	7,1	41	6,7	60	11,1	55	9,3
Ukupno	616	100,0	608	100,0	542	100,0	589	100,0

Informiranost o načinu djelovanja i štetnosti droga (Pitanje 7. Kakvo je tvoje znanje o načinu djelovanja i štetnosti droge?)

2002.	Razred	Mladići		Djevojke		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%
Gotovo ništa ne znaju o tome	Prvi	107	16,1	41	6,3	148	11,3
	Završni	58	11,2	20	3,8	78	7,4
	Ukupno	165	13,9	61	5,2	226	9,6
Imaju malo informacija	Prvi	178	26,8	153	23,5	331	25,2
	Završni	116	22,4	104	19,7	220	21,0
	Ukupno	294	24,8	257	21,8	551	23,3
Dobro su informirani	Prvi	230	34,6	273	42,0	503	38,3
	Završni	238	45,9	240	45,4	478	45,6
	Ukupno	468	39,5	513	43,5	981	41,5
Misle da su jako dobro informirani	Prvi	150	22,6	183	28,2	333	25,3
	Završni	107	20,6	165	31,2	272	26,0
	Ukupno	257	21,7	348	29,5	605	25,6
Ukupno	Prvi	665	100,0	650	100,0	1.315	100,0
	Završni	519	100,0	529	100,0	1.048	100,0
	Ukupno	1.184	100,0	1.179	100,0	2.363	100,0

2007.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Gotovo ništa ne znaju o tome	Prvi	72	12,4	40	7,1	0	0,0	112	9,7
	Završni	71	14,1	20	3,7	1	12,5	92	8,8
	Ukupno	143	13,2	60	5,4	1	7,7	204	9,3
Imaju malo informacija	Prvi	138	23,7	125	22,1	1	20,0	264	22,9
	Završni	91	18,1	91	16,9	0	0,0	182	17,4
	Ukupno	229	21,1	216	19,6	1	7,7	446	20,3
Dobro su informirani	Prvi	250	43,0	260	45,9	2	40,0	512	44,4
	Završni	222	44,2	259	48,2	3	37,5	484	46,2
	Ukupno	472	43,5	519	47,1	5	38,5	996	45,3
Misle da su jako dobro informirani	Prvi	122	21,0	141	24,9	2	40,0	265	23,0
	Završni	118	23,5	167	31,1	4	50,0	289	27,6
	Ukupno	240	22,1	308	27,9	6	46,2	554	25,2
Ukupno	Prvi	582	100,0	566	100,0	5	100,0	1.153	100,0
	Završni	502	100,0	537	100,0	8	100,0	1.047	100,0
	Ukupno	1.084	100,0	1.103	100,0	13	100,0	2.200	100,0

2012.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Gotovo ništa ne znaju o tome	Prvi	86	12,7	30	5,2	1	10,0	117	9,2
	Završni	59	11,7	23	4,5	0	0,0	82	8,0
	Ukupno	145	12,2	53	4,8	1	7,1	199	8,7
Imaju malo informacija	Prvi	163	24,0	134	23,1	0	0,0	297	23,4
	Završni	110	21,7	121	23,5	0	0,0	231	22,5
	Ukupno	273	23,1	255	23,3	0	0,0	528	23,0
Dobro su informirani	Prvi	291	42,9	281	48,4	7	70,0	579	45,7
	Završni	209	41,3	253	49,1	2	50,0	464	45,3
	Ukupno	500	42,2	534	48,8	9	64,3	1.043	45,5
Misle da su jako dobro informirani	Prvi	138	20,4	135	23,3	2	20,0	275	21,7
	Završni	128	25,3	118	22,9	2	50,0	248	24,2
	Ukupno	266	22,5	253	23,1	4	28,6	523	22,8
Ukupno	Prvi	678	100,0	580	100,0	10	100,0	1.268	100,0
	Završni	506	100,0	515	100,0	4	100,0	1.025	100,0
	Ukupno	1.184	100,0	1.095	100,0	14	100,0	2.293	100,0

2017.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Gotovo ništa ne znaju o tome	Prvi	84	17,7	34	7,0	0	0,0	118	12,3
	Završni	67	13,6	28	5,1	2	66,7	97	9,2
	Ukupno	151	15,6	62	6,0	2	50,0	215	10,7
Imaju malo informacija	Prvi	92	19,4	86	17,7	0	0,0	178	18,5
	Završni	100	20,2	76	13,7	0	0,0	176	16,8
	Ukupno	192	19,8	162	15,6	0	0,0	354	17,6
Dobro su informirani	Prvi	167	35,2	226	46,6	0	0,0	393	40,9
	Završni	175	35,4	261	47,2	1	33,3	437	41,6
	Ukupno	342	35,3	487	46,9	1	25,0	830	41,3
Misle da su jako dobro informirani	Prvi	130	27,4	139	28,7	0	0,0	269	28,0
	Završni	150	30,4	185	33,5	0	0,0	335	31,9
	Ukupno	280	28,9	324	31,2	0	0,0	604	30,0
Nepoznato	Prvi	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Završni	2	0,4	2	0,4	0	0,0	4	0,4
	Ukupno	2	0,2	2	0,2	0	0,0	4	0,2
Više odgovora	Prvi	1	0,2	0	0,0	1	100,0	2	0,2
	Završni	0	0,0	1	0,2	0	0,0	1	0,1
	Ukupno	1	0,1	1	0,1	1	25,0	3	0,1
Ukupno	Prvi	474	100,0	485	100,0	1	100,0	960	100,0
	Završni	494	100,0	553	100,0	3	100,0	1.050	100,0
	Ukupno	968	100,0	1.038	100,0	4	100,0	2.010	100,0

Informiranost o načinu djelovanja i štetnosti droga (Pitanje 8. Odakle si dobio/la najviše informacija o drogama?)

Odgovor	2002		2007		2012		2017	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Kod kuće	395	10,3	434	11,3	424	11,1	258	8,5
U školi	985	25,7	985	25,7	1.115	29,1	1074	35,4
Od prijatelja	436	11,4	376	9,8	313	8,2	317	10,5
TV, video	711	18,5	742	19,3	627	16,3	322	10,6
Novine, časopisi	858	22,4	641	16,7	385	10,0	163	5,4
Internet	215	5,6	470	12,3	910	23,7	878	29,0
Neki drugi način	168	4,4	139	3,6	43	1,1	11	0,4
Nema odgovora	0	0,0	8	0,2	18	0,5	8	0,3
Ukupno	3.768	98,3	3.795	99,0	3.835	100,0	3031	100,0

Blizina s nekim tko uzima drogu (Pitanje 9. Jesi li bio u blizini nekog tko uzima drogu?)

2002.	Razred	Mladići		Djevojke		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%
Da	Prvi	225	34,0	200	30,9	425	32,4
	Završni	261	50,5	278	52,4	539	51,4
	Ukupno	486	41,2	478	40,5	964	40,9
Ne	Prvi	437	66,0	448	69,1	885	67,6
	Završni	256	49,5	253	47,6	509	48,6
	Ukupno	693	58,8	701	59,5	1.394	59,1
Ukupno	Prvi	662	100,0	648	100,0	1.310	100,0
	Završni	517	100,0	531	100,0	1.048	100,0
	Ukupno	1.179	100,0	1.179	100,0	2.358	100,0

2007.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Da	Prvi	158	27,1	186	32,6	3	60,0	347	30,0
	Završni	248	49,6	243	45,5	5	62,5	496	47,6
	Ukupno	406	37,5	429	38,9	8	61,5	843	38,3
Ne	Prvi	424	72,9	384	67,4	2	40,0	810	70,0
	Završni	252	50,4	291	54,5	3	37,5	546	52,4
	Ukupno	676	62,5	675	61,1	5	38,5	1.356	61,7
Ukupno	Prvi	582	100,0	570	100,0	5	100,0	1.157	100,0
	Završni	500	100,0	534	100,0	8	100,0	1.042	100,0
	Ukupno	1.082	100,0	1.104	100,0	13	100,0	2.199	100,0

2012.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Da	Prvi	150	22,1	113	19,5	3	27,3	266	20,9
	Završni	244	48,1	174	33,9	3	75,0	421	41,1
	Ukupno	394	33,2	287	26,2	6	40,0	687	29,9
Ne	Prvi	530	77,9	467	80,5	8	72,7	1.005	79,1
	Završni	263	51,9	340	66,1	1	25,0	604	58,9
	Ukupno	793	66,8	807	73,8	9	60,0	1.609	70,1
Ukupno	Prvi	680	100,0	580	100,0	11	100,0	1.271	100,0
	Završni	507	100,0	514	100,0	4	100,0	1.025	100,0
	Ukupno	1.187	100,0	1.094	100,0	15	100,0	2.296	100,0

2017.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Da	Prvi	160	33,8	138	28,5	0	0,0	298	31,0
	Završni	304	61,5	280	50,6	1	33,3	585	55,7
	Ukupno	464	47,9	418	40,3	1	25,0	883	43,9
Ne	Prvi	313	66,0	344	70,9	1	100,0	658	68,5
	Završni	189	38,3	272	49,2	2	66,7	463	44,1
	Ukupno	502	51,9	616	59,3	3	75,0	1.121	55,8
Nepoznato	Prvi	1	0,2	3	0,6	0	0,0	4	0,4
	Završni	1	0,2	1	0,2	0	0,0	2	0,2
	Ukupno	2	0,2	4	0,4	0	0,0	6	0,3
Ukupno	Prvi	474	100,0	485	100,0	1	100,0	960	100,0
	Završni	494	100,0	553	100,0	3	100,0	1.050	100,0
	Ukupno	968	100,0	1.038	100,0	4	100,0	2.010	100,0

Reakcija u slučaju kad bi bila ponuđena droga (Pitanje 10. Kada bi ti netko ponudio drogu kako bi reagirao?)

2002.	Razred	Mladići		Djevojke		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%
Odbili bi drogu	Prvi	574	86,1	587	90,3	1.161	88,2
	Završni	404	78,1	417	78,5	821	78,3
	Ukupno	978	82,6	1.004	85,0	1.982	83,8
Možda bi uzeli drogu	Prvi	69	10,3	54	8,3	123	9,3
	Završni	85	16,4	83	15,6	168	16,0
	Ukupno	154	13,0	137	11,6	291	12,3
Uzeli bi drogu	Prvi	24	3,6	9	1,4	33	2,5
	Završni	28	5,4	31	5,8	59	5,6
	Ukupno	52	4,4	40	3,4	92	3,9
Ukupno	Prvi	667	100,0	650	100,0	1.317	100,0
	Završni	517	100,0	531	100,0	1.048	100,0
	Ukupno	1.184	100,0	1.181	100,0	2.365	100,0

2007.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Odbili bi drogu	Prvi	508	87,1	495	87,1	1	25,0	1.004	86,9
	Završni	383	75,8	431	80,0	4	57,1	818	77,8
	Ukupno	891	81,9	926	83,6	5	45,5	1.822	82,6
Možda bi uzeli drogu	Prvi	56	9,6	64	11,3	1	25,0	121	10,5
	Završni	87	17,2	83	15,4	0	0,0	170	16,2
	Ukupno	143	13,1	147	13,3	1	9,1	291	13,2
Uzeli bi drogu	Prvi	19	3,3	9	1,6	2	50,0	30	2,6
	Završni	35	6,9	25	4,6	3	42,9	63	6,0
	Ukupno	54	5,0	34	3,1	5	45,5	93	4,2
Ukupno	Prvi	583	100,0	568	100,0	4	100,0	1.155	100,0
	Završni	505	100,0	539	100,0	7	100,0	1.051	100,0
	Ukupno	1.088	100,0	1.107	100,0	11	100,0	2.206	100,0

2012.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Odbili bi drogu	Prvi	595	87,9	525	90,5	8	72,7	1.128	89,0
	Završni	378	74,7	435	84,6	1	33,3	814	79,6
	Ukupno	973	82,2	960	87,8	9	64,3	1.942	84,8
Možda bi uzeli drogu	Prvi	59	8,7	47	8,1	2	18,2	108	8,5
	Završni	89	17,6	59	11,5	1	33,3	149	14,6
	Ukupno	148	12,5	106	9,7	3	21,4	257	11,2
Uzeli bi drogu	Prvi	23	3,4	8	1,4	1	9,1	32	2,5
	Završni	39	7,7	20	3,9	1	33,3	60	5,9
	Ukupno	62	5,2	28	2,6	2	14,3	92	4,0
Ukupno	Prvi	677	100,0	580	100,0	11	100,0	1.268	100,0
	Završni	506	100,0	514	100,0	3	100,0	1.023	100,0
	Ukupno	1.183	100,0	1.094	100,0	14	100,0	2.291	100,0

2017.	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Odbili bi drogu	Prvi	402	84,8	437	90,1	1	100,0	840	87,5
	Završni	362	73,3	431	77,9	2	66,7	795	75,7
	Ukupno	764	78,9	868	83,6	3	75,0	1.635	81,3
Možda bi uzeli drogu	Prvi	53	11,2	40	8,2	0	0,0	93	9,7
	Završni	99	20,0	97	17,5	1	33,3	197	18,8
	Ukupno	152	15,7	137	13,2	1	25,0	290	14,4
Uzeli bi drogu	Prvi	15	3,2	6	1,2	0	0,0	21	2,2
	Završni	32	6,5	23	4,2	0	0,0	55	5,2
	Ukupno	47	4,9	29	2,8	0	0,0	76	3,8
Nepoznato	Prvi	2	0,4	1	0,2	0	0,0	3	0,3
	Završni	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Ukupno	2	0,2	1	0,1	0	0,0	3	0,1
Više odgovora	Prvi	2	0,4	1	0,2	0	0,0	3	0,3
	Završni	1	0,2	2	0,4	0	0,0	3	0,3
	Ukupno	3	0,3	3	0,3	0	0,0	6	0,3
Ukupno	Prvi	474	100,0	485	100,0	1	100,0	960	100,0
	Završni	494	100,0	553	100,0	3	100,0	1.050	100,0
	Ukupno	968	100,0	1.038	100,0	4	100,0	2.010	100,0

IGRANJE IGARA NA SREĆU

Iskustvo s igranjem igara na sreću (Pitanje 11. Igraš li igre na sreću (lutrijske igre, igre u casinima, na automatima, klađenje i sl.?)

2017	Razred	Mladići		Djevojke		Nepoznato		Ukupno	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Nikad	Prvi	309	65,2	438	90,3	0	0,0	747	77,8
	Završni	234	47,4	464	83,9	0	0,0	698	66,5
	Ukupno	543	56,1	902	86,9	0	0,0	1445	71,9
Nekoliko puta godišnje	Prvi	89	18,8	33	6,8	0	0,0	122	12,7
	Završni	115	23,3	66	11,9	1	33,3	182	17,3
	Ukupno	204	21,1	99	9,5	1	25,0	304	15,1
Jednom ili dva puta mjesečno	Prvi	36	7,6	4	0,8	0	0,0	40	4,2
	Završni	51	10,3	9	1,6	0	0,0	60	5,7
	Ukupno	87	9,0	13	1,3	0	0,0	100	5,0
Jednom ili dva puta tjedno	Prvi	18	3,8	2	0,4	1	100,0	21	2,2
	Završni	51	10,3	3	0,5	0	0,0	54	5,1
	Ukupno	69	7,1	5	0,5	1	25,0	75	3,7
Gotovo svaki dan	Prvi	21	4,4	7	1,4	0	0,0	28	2,9
	Završni	40	8,1	10	1,8	2	66,7	52	5,0
	Ukupno	61	6,3	17	1,6	2	50,0	80	4,0
Više odgovora	Prvi	1	0,1	0	0,0	0	0,0	1	0,0
	Završni	1	0,1	0	0,0	0	0,0	1	0,0
	Ukupno	2	0,2	0	0,0	0	0,0	2	0,1
Nepoznato	Prvi	0	0,0	1	0,2	0	0,0	1	0,1
	Završni	2	0,4	1	0,2	0	0,0	3	0,3
	Ukupno	2	0,2	2	0,2	0	0,0	4	0,2
Ukupno	Prvi	474	100,0	485	100,0	1	100,0	960	100,0
	Završni	494	100,0	553	100,0	3	100,0	1.050	100,0
	Ukupno	968	100,0	1.038	100,0	4	100,0	2.010	100,0

Traženje pomoći u slučaju nekog problema (Pitanje 12. U slučaju nekog osobnog problema kome bi se obratio/la za pomoć?)

Odgovor	2002.		2007.		2012.		2017.	
	Broj	%	Broj	%	N	%	N	%
Roditeljima	1.133	44,9	936	47,2	1.387	51,4	1.213	47,8
Profesoru/razredniku	62	2,5	18	0,9	77	2,9	112	4,4
Prijatelju/prijateljici	888	35,2	639	32,2	747	27,7	791	31,2
Stručnoj osobi/doktoru	180	7,1	113	5,7	220	8,1	175	6,9
Nekom drugom	107	4,2	93	4,7	82	3,0	74	2,9
Nikome	155	6,1	185	9,3	187	6,9	174	6,9
Ukupno	2.525	100,0	1.984	100,0	2.700	100,0	2.539	100,0

O AUTORICI

Rođena je u Koprivnici gdje je završila osnovnu i srednju školu. Diplomirala je na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Pripravnički staž je obavila u Medicinskom centru Koprivnica gdje je nakon stručnog ispita nastavila raditi kao sekundarac na odjelu ortopedije. Od 1996. radi u Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije kao rukovoditelj Službe za javno zdravstvo i socijalnu medicinu.

Završila je poslijediplomski studij iz epidemiologije i javnog zdravstva na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te poslijediplomski studij iz medicinskog prava na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Specijalist javnog zdravstva postaje 2005., a specijalist medicinskog prava 2013. godine. Godine 2016. priznaje joj se naziv primarijus.

Godine 2004. obranila je magistarski rad pod nazivom *Epidemiologija malignih hematoloških bolesti u Koprivničko-križevačkoj županiji u razdoblju od 1971. do 2000.*, a 2011. disertaciju pod nazivom *Informirani pristanak u liječenju ovisnosti o opijatima.*

Napisala je nekoliko znanstvenih te više stručnih članaka i kongresnih priopćenja. Posebno treba izdvojiti: kako je više godina bila urednik zdravstvene publikacije *Staze* koju izdaje Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije; kako je bila urednik i jedan od autora publikacije *Borba protiv raka u Koprivničko-križevačkoj županiji* koju je povodom svoje desete obljetnice postojanja izdala Liga protiv raka Koprivničko-križevačke županije; kako je bila autor publikacije *Trend navike pušenja u zdravstvenim ustanovama Koprivničko-križevačke županije i politika kontrole pušenja – komparativna studija: 1998. - 2011.* koju je izdao Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije 2012.; te kako je bila autor publikacije *Stanje i trendovi zlouporabe sredstava ovisnosti među srednjoškolicima Koprivničko-križevačke županije – komparativna studija 2002., 2007., 2012.,* koju je izdao Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije 2013. godine.

Kao specijalist javnog zdravstva, u svakodnevnom stručnom i znanstvenom radu bavi se prevencijom i istraživanjem raka na području Županije, prevencijom i istraživanjem problema ovisnosti kao i problematikom bolesnika s bolešću ovisnosti koji se nalaze na liječenju u izvanbolničkom sustavu liječenja. Interesi su joj usmjereni prema medicinskom pravu i etičkim problemima u medicinskoj praksi te promicanju i unaprjeđenju intervencija u zajednici na području bolesti ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja.

ISBN: 978-953-95987-5-2